Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 104 (7845).

1 июнь сешанба 1982 йил,

Баҳоси 3 тийин.

ФАРОВОНЛИКНИ ОШИРИШНИНГ ТАРИХИЙ ПРОГРАММАСИ

Партия XXVI съезди совет халқини социал жиҳатдан ривожлантириш ва унинг фаровонлигини оширишнинг кўп томонлама, кенг программасини ўртага қўяр экан, мамлакат аҳолисини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни яхшилаш вазифасини биринчи ўринга қўйди. Бу вазифани ҳал этиш учун КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг ташаббуси билан СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган озиқ-овқат программаси ишлаб чиқилди. Бу программа партиянинг шу ўн йилликдаги иқтисодий стратегиясининг энг муҳим таркибий қисмидир. Бу программа КПСС Марказий Комитетининг май Пленумида маъқулланди.

Бундан ташқари Пленум Озиқ-овқат программаси билан боғлиқ бўлган баъзи бир конкрет масалалар юзасидан КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг Марказий Комитет Сиёсий бюросига тақдим этган: «Қишлоқ хўжалигини ва агросаноат комплексининг бошқа тармоқларини бошқаришни яхшилаш тўғрисида», «Иқтисодий механизмни такомиллаштириш ҳамда колхоз ва совхозларнинг экономикасини мустаҳкамлаш тадбирлари ҳақида», «Маҳсулот етиштиришни кўпайтириш ва унинг сифатини оширишдан қишлоқ хўжалик ходимларининг моддий манфаатдорлигини кучайтириш тадбирлари ҳақида», «Чорвачиликда банд бўлган ходимларнинг колхозларда, совхозларда ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарда доимий ишлаб қолиши учун қўшимча тадбирлар тўғрисида», «Қишлоқ аҳолисининг уй-жой, коммунал-маиший ва социал-маданий турмуш шароитларини янада яхшилаш тадбирлари тўғрисида», «Колхоз ва совхозларни раҳбар кадрлар ҳамда мутахассислар билан янада мустаҳкамлаш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантиришда уларнинг роли ва масъулиятини ошириш тўғрисида»ги қарорларни ҳам тасдиқлади.

Партия КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил тарихий март Пленумида ишлаб чиқилган ҳамда шундан кейинги пленумларда, КПССнинг XXIII, XXIV, XXV ва XXVI съездларида ривожлантирилган аграр сиёсат йўлини амалга ошира бориб, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини юксалтиришни таъминлаш соҳасида катта иш қилди. Агросаноат комплексининг моддий-техникавий базаси анча мустаҳкамланди, ерларни химиялаш ва мелиорациялаш жадал ривожлантирилди, агросаноат корхоналари ва бирлашмалари барпо этилди, қишлоқ хўжалик машинасозлиги янада ривож топди, қишлоқ хўжалигига хизмат қиладиган янги тармоқлар вужудга келтирилди. Илм-фаннинг энг янги ютуқлари колхоз ва совхозлар практикасига актив жорий этилмоқда. Хўжаликларни малакали кадрлар билан таъминлаш яхшиланди.

Қишлоқ аҳолисининг социал-маиший турмуш шароитлари анча яхшиланди. Совхозлардаги ишчи ва хизматчиларнинг ўртача ойлик иш ҳақи 1980 йилда 1965 йилга нисбатан 2 баравар, колхозчиларнинг меҳнат ҳақи 2,3 баравар кўпайди. Қишлоқда жами саҳни 500 миллион квадрат метрга яқин уй-жой бинолари, кўпдан-кўп мактабгача тарбия муассасалари, клублар ва маданият уйлари қурилди.

Кейинги йилларда об-ҳаво шароити ноқулай келишига қарамай шу тадбирларнинг ҳаммаси ўнинчи беш йилликда доннинг ўртача йиллик ялпи ҳосилини КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил март Пленумидан аввалги беш йилликка нисбатан 130 миллион тоннадан 205 миллион тоннага, гўшт етиштиришни (сўйилган вазнда) 9,3 миллион тоннадан 14,8 миллион тоннага, сут етиштиришни 65 миллион тоннадан 93 миллион тоннага, тухум етиштиришни 29 миллиард донадан 63 миллиард донага етказиш имконини берди. Сабзавот етиштириш 1,6 баравар, мева резавор етиштириш 2,6 баравар ортди.

Гарчи мамлакат аҳолиси 1965 йилга нисбатан 35 миллион киши кўпайган бўлса ҳам, ҳамма жойда аҳолини нон, қанд-шакар, нон булка ва макарон маҳсулотлари билан узлуксиз таъминлаш йўлга қўйилди. Одамларимизнинг овқатланиш рациони-калориялилиги жиҳатидан физиологик нормаларга мувофиқ келади.

Партия ўсган иқтисодий потенциалдан фойдаланиб, энди аҳолини ҳамма турдаги озиқ-овқат билан таъминлашни имкони борича тезроқ йўлга қўйиш, энг қимматли маҳсулотларни истеъмол қилиш ҳисобига овқатланиш таркибини анча яхшилаш вазифасини ўртага қўймоқда. Жумладан, ёрма, кондитер маҳсулотлар, маргарин, тухум ва балиқ сингари маҳсулотларга бўлган талабни тўла-тўкис таъминлаш, гўшт, сут, ўсимлик ёғи, мева-сабзавот маҳсулотлари билан таъминлашни яхшилаш назарда тутилмоқда.

Озиқ-овқат программасининг системалилиги, комплекслилиги унинг ўзига хос белгисидир. Агросаноат комплексининг турли бўғинлари программада яхлит бир бутун қилиб боғланган, уларнинг узлуксиз ва мувозанатли ривожланиши кўзда тутилган. Программа — эришилиши лозим бўлган кўрсаткичларнинг, шунингдек шу кўрсаткичларни қўлга киритиш тадбирлари, йўллари ва воситаларининг мажмуидир.

Донни янада жадал ва барқарор етиштириш — қишлоқ хўжалигидаги энг муҳим проблемадир. Программада ўн биринчи беш йилликда 238—243 миллион тонна, ўн иккинчи беш йилликда 250—255 миллион тонна дон етиштирилишини таъминлаш кўзда тутилган. Бу — жуда қийин бўлса ҳам, аммо реал топшириқдир! Чунки юзлаб колхоз ва совхозлар 1990 йилга мўлжалланган гектар бошига 21—22 центнерлик ўртача ҳосилдорликдан шу кунлардаёқ ўзиб кетдилар.

Программада ўртача йиллик гўшт етиштиришни ўн биринчи беш йилликда (сўйилган вазнда) 17—17,5 миллион тоннага, ўн иккинчи беш йилликда 20—20,5 миллион тоннага, сут етиштиришни ўн биринчи беш йилликда 97—99 миллион тоннага ва ўн иккинчи беш йилликда 104—106 миллион тоннага, тухум етиштиришни ўн биринчи беш йилликда 72 миллиард донага ва ўн иккинчи беш йилликда 78—79 миллиард донага етказиш кўзда тутилган. Чорвачилик учун мустаҳкам ем-хашак базаси вужудга келтирилади. Балиқ ва денгиз маҳсулотлари овлаш анча кўпайтирилади.

Шу ўн йилликда мева, сабзавот ва картошка, қанд-шакар, ўсимлик ёғи ва маргарин маҳсулоти, кондитер маҳсулотлари, озиқ-овқат концентратлари, узум виноси, пиво ва спиртсиз ичимликлар, чой ишлаб чиқариш анча ортади.

Программада корхона ва ташкилотларнинг ёрдамчи қишлоқ хўжаликларида озиқ-овқат маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтириш, шунингдек қишлоқда яшовчи ҳар бир оила томорқа участкасига эга бўла олиши ҳамда мол ва парранда боқиши учун шароит яратиш тадбирлари кўзда тутилган.

Озиқ-овқат моллари билан савдо қилишни ташкил этиш яхшиланади, аҳолига савдо хизмати даражаси анча оширилади. Магазинлар, ошхоналар ва бошқа савдо корхоналари тармоғини кенгайтириш ҳамда оқилона жойлаштириш, уларнинг иш режимини яхшилаб, аҳоли учун энг кўп қулайликлар яратиб бериш чоралари кўрилади. Колхоз бозорлари тармоғи кенгайтирилади, матлубот кооперациясининг фаолияти, шунингдек савдо корхоналарининг колхозлар, совхозлар билан ва агросаноат комплексининг бошқа корхоналари билан бевосита алоқалари янада такомиллаштирилади ва ривожлантирилади.

«Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, ишлаб чиқариш потенциалидан юксак самарали фойдаланиш ҳамда ишлаб чиқаришни механизациялаш ва химиялашни, ерларни кенг миқёсда мелиорациялашни янада ривожлантириш асосида қишлоқ хўжалигининг, агросаноат комплекси барча тармоқларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш,— деб уқтирилади программада,— СССРнинг Озиқ-овқат программасини муваффақиятли амалга оширишнинг энг муҳим шартидир».

Деҳқончилик ва чорвачиликни янги техника асосида комплекс механизациялашни ҳамда саноатнинг озиқ-овқат тармоқларини қайта қуроллантиришни 1990 йилгача бўлган даврда асосан тугаллаш биринчи даражали вазифа қилиб қўйилди. Шу мақсадда қишлоқ хўжалигига ўн йил мобайнида 3.740—3.780 мингта трактор, 1.170 мингта дон комбайни ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари етказиб берилади. Саноатнинг озиқ-овқат тармоқлари, давлат савдоси ва матлубот кооперацияси учун 15—17 миллиард сўмлик технология асбоб-ускуналари ажратилади.

Қишлоқ хўжалигини химиялашни ривожлантириш соҳасида янги катта қадам қўйилади. Қишлоқ хўжалиги 1985 йилда 26,5 миллион тонна, 1990 йилда эса 30—32 миллион тонна (таркибидаги тўйимли моддалари 100 процентга айлантириб ҳисоблаганда) минерал ўғит олади. Ўсимликларни ҳимоя қилишнинг юксак самарали воситаларини ишлаб чиқариш анча юқори суръатлар билан ривожлантирилади, қишлоқ хўжалигининг гербицидларга бўлган эҳтиёжи қондирилади, химиялашнинг зарур моддий-техникавий базасини вужудга келтириш тадбирлари амалга оширилади.

Программада ерларни мелиорациялашни янада ривожлантириш кўзда тутилган. Суғориладиган ерлар майдони 1985 йилда 20,8 миллион ва 1990 йилда 23—25 миллион гектарга, захи қочирилган ерлар майдони 1985 йилда 15,5 миллион гектарга ва 1990 йилда 18—19 миллион гектарга етказилади.

Мамлакат агросаноат комплекси тармоқларининг ишлаб чиқариш қувватлари янада ривожлантирилади. Ўн биринчи беш йилликда шу комплекс тармоқларида 233 миллиард сўм ҳажмида, жумладан қишлоқ хўжалигида 189,6 миллиард сўм ҳажмида, капитал маблағ ўзлаштиришни таъминлаш белгиланган. Ўн иккинчи беш йилликда агросаноат тармоқлари учун халқ хўжалигидаги жами капитал маблағ ҳажмининг 33—35 проценти, бевосита қишлоқ хўжалиги учун эса 27—28 проценти миқдорида капитал маблағ ажратиш назарда тутилмоқда.

Программа капитал маблағлардан самарали фойдаланиш учун, қишлоқ хўжалиги объектларидаги, озиқ-овқат саноатидаги ва агросаноат комплексининг бошқа тармоқларидаги объектларда қувватларнинг ўз вақтида ишга туширилиши ва ўзлаштирилиши учун партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг, қурилиш ташкилотлари, шунингдек корхона ва хўжаликлар раҳбарларининг масъулиятини оширишни талаб қилади.

Агросаноат комплексини транспорт билан таъминлаш — озиқ-овқат программасининг муҳим вазифаларидан биридир. Шу мақсадда ўн йиллик мобайнида қишлоқ хўжалигига, агросаноат комплекси тармоқларига зарур миқдордаги юк автомобиллари ва трактор прицепларини, сут ташувчи машиналарни ҳамда чорва мол ташувчи ярим прицепларни, рефрижератор — автомобилларни, темир йўллар министрлигига эса рефрижератор ва изотермик темир йўл вагонларини ажратиш кўзда тутилган. Саноат озиқ-овқат тармоқларининг, савдо ва қишлоқ хўжалигининг идишларга ҳамда идиш ўраш материалларига бўлган эҳтиёжларини таъминлаш тадбирлари амалга оширилади.

Озиқ-овқат программасини амалга оширишда илм-фаннинг роли кучайтирилади. Илмий- тадқиқотларни янада ривожлантириш, агросаноат комплекси тармоқларида илм-фан ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этишни такомиллаштириш тадбирлари кўзда тутилган. Практикани умумлаштириш асосида ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш, марказлаштириш ва хўжаликлараро кооперациялашни янада такомиллаштиришга, меҳнатни ташкил этишнинг илғор формаларини жорий этишга ва уни пировард натижалар учун рағбатлантиришга оид илмий асосланган тавсиялар ишлаб чиқилиши лозим. Тармоқ ва зона илмий-тадқиқот ҳамда конструкторлик ташкилотлари негизида ишлаб чиқариш бирлашмалари тармоғи ривожлантирилади. Турли тупроқ-иқлим шароитлари учун қишлоқ хўжалик экинларини парвариш қилишнинг энергияни тежовчи, тупроқни ҳимоя қилувчи, индустриал технологияларни ишлаб чиқиш ҳамда жорий этиш тадбирлари амалга оширилиши, қишлоқ хўжалик экинларининг индустриал технологиялар талабларига мос келадиган, муҳитнинг ноқулай омилларига бардошли, серҳосил янги навлари ва гибридлари селекцияси ишини кучайтириш керак.

Қишлоқдаги социал-маиший турмуш шароитларини янада яхшилашга программада катта эътибор берилган. Қишлоқ аҳолисининг фаровонлиги, маданиятини, медицина ва маиший хизматни янада ошириш тадбирларини изчиллик билан ўтказиш кўзда тутилган. Ўн йил мобайнида қишлоқ жойларда маиший хизмат ҳажми икки ҳисса оширилади. Ўн биринчи беш йилликда қишлоқда жами саҳни камида 176 миллион квадрат метр келадиган уй-жой бинолари, ўн иккинчи беш йилликда эса бундан 15—18 процент кўп уй-жой бинолари қуриб битказиш мўлжалланмоқда. Коммунал хизмат ҳажми кўпайтирилади, колхоз ва совхозларда якка тартибда уй-жой қурилиши кенгайтирилади, колхозлар ва совхозларнинг район марказлари билан пухта транспорт алоқасини ташкил этиш кўзда тутилган.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг, агросаноат комплекси барча тармоқларининг самарадорлигини қатъият билан ошириш — программада ўртага қўйилган энг муҳим вазифалардан биридир. Ўн йил ичида қишлоқ хўжлигидаги ва саноатнинг озиқ-овқат тармоқларидаги асосий фондлар 1,5 баравар ортади, колхоз ва совхозлардаги энергетика қувватлари 1,6 баравардан зиёд, қишлоққа минерал ўғит етказиб бериш эса 1,7 баравар кўпайтирилади. Вазифа шу катта ресурслардан имкони борича самаралироқ ва оқилона фойдаланишдан иборат.

«Эндиликда оғирлик маркази, — деб уқтирилади программада, — КПСС XXVI съездида уқтириб ўтилганидек, капитал маблағ самарадорлигига, қишлоқ хўжалигининг маҳсулдорлигини ўстиришга, агросаноат комплексининг барча тармоқлари билан унинг алоқаларини чуқурлаштириш ва такомиллаштиришга ўтмоқда, бу эса 80-йиллардаги аграр сиёсатнинг ўзига хос хусусиятидир».

Бунда хўжалик юритишнинг интенсив методлари сари, ердан, ишлаб чиқариш қувватларидан, меҳнат, материал ва молия ресурсларидан, жамики мавжуд резервлар ва имкониятлардан озиқ-овқат маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун яхшироқ фойдаланиш сари туб бурилишни таъминлаш, меҳнат унумдорлигини ошириш, иқтисод ва тежамкорлик, маҳсулот таннархини камайтириш учун, хўжасизлик ва исрофгарчилик фактларини тугатиш учун сабот билан курашишни авж олдириб юбориш ғоят муҳим вазифадир.

Планлаштириш ва бошқариш соҳасида программа агросаноат комплексини ҳамма даражаларда яхлит бир нарса тарзида планлаштиришга ва бошқаришга ўтишни кўзда тутади.

Агросаноат комплексини бошқаришнинг ташкилий структураси такомиллаштирилади, ортиқча ва бир-бирига ўхшаш бўғинлар тугатилади, бошқарув аппаратининг сони анча қисқартирилади, агросаноат комплекси ҳар бир бўғинининг озиқ-овқат маҳсулотлари ва хом ашё ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш ва сифатини яхшилаш учун, аҳолини шу маҳсулотларнинг ҳамма турлари билан пишиқ-пухта ва узлуксиз таъминлашни ташкил этиш учун бўлган масъулияти оширилади. Агросаноат комплекси ҳамма бўғинларининг ишини юксак пировард натижани кўзлашга қаратишга, колхоз ва совхозлар раҳбарларининг ташаббускорлиги ва омилкорлиги учун имконият очиб беришга, уларга нисбатан бачкана васийликка йўл қўймасликка қарор берилди.

Юксак пировард натижалар учун рағбатлантириш — агросаноат комплекси корхона ва ташкилотлари коллективларини, раҳбарлари ва мутахассисларини, барча бўғинларини моддий рағбатлантиришнинг асосий шаклидир, деб уқтириб ўтилади программада.

СССРнинг Озиқ-овқат программасида уни амалга оширишда иттифоқдош республикаларнинг шу программани бажаришдаги асосий вазифалари аниқ-равшан ва атрофлича белгилаб берилган. Узоқ муддатли тармоқ программалари асосида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар билан қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши, хом ашёни қайта ишлаш ва ундан оқилона фойдаланиш соҳасидаги ҳамкорликни кучайтириш кўзда тутилди.

Эндиликда, Озиқ-овқат программасини КПСС Марказий Комитети Пленуми маъқуллагач, энг муҳим вазифа шундан иборатки, барча партия, совет ва хўжалик органлари, ишчилар, колхозчилар ва зиёлилар ўртасида ўртоқ Л. И. Брежневнинг Марказий Комитет Пленумидаги докладидан, Озиқ-овқат программасидан ва шу муносабат билан КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети қабул қилган қарорлардан келиб чиқадиган вазифаларни амалга ошириш юзасидан актив ташкилотчилик ва сиёсий ишни авж олдириб юборишлари керак. Бу ишда Совет матбуотининг роли жуда катта. Совет матбуоти КПСС Марказий Комитети Пленумининг материаллари ва қарорларини ҳар томонлама ва кенг пропаганда қилиши, шу қарорлар қандай бажарилаётганини ва унинг дастлабки натижаларини мунтазам равишда акс эттириши, илғор тажрибани, фойдали янгиликлар ва ташаббусларни аниқлаши, умумлаштириши ва оммалаштириши лозим.

Партия, бутун совет халқи ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладини, КПСС Марказий Комитети май Пленумининг қарорларини, партиянинг ички ва ташқи сиёсатини астойдил қўллаб-қувватламоқда ва маъқулламоқда. Партиянинг халқ фаровонлигини ошириш тўғрисидаги ғамхўрлигига совет кишилари меҳнатда янги ишлар қилиш билан, 1982 йил планини, умуман беш йилликни тўла ва ошириб бажариш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириш билан жавоб бермоқдалар. Резервларни қидириб топиш ва улардан фойдаланиш билан бирга халқимиз шу йилнинг ўзидаёқ СССРнинг озиқ-овқат программасини, Ватанимиз фаровонлигини ошириш ва уни янада равнақ топтириш программасини муваффақиятли бажариш йўлида муҳим қадамлар қўйишга азму қарор берган.

(«ПРАВДА» газетасининг 31 майдаги бош мақоласи).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ МАЖЛИСИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев раислигида 31 май куни Кремлда СССР Олий Совети Президиумининг мажлиси бўлиб ўтди.

Кун тартибидаги биринчи масала — КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларини амалга ошириш юзасидан халқ депутатлари Советларининг вазифалари тўғрисида мажлисда **Л. И. Брежнев** сўзга чиқди.

Пленум қабул қилган озиқ-овқат программаси, деди у, қишлоқ хўжалигини ва унга хизмат қилувчи ҳамма тармоқларни бир бутун қилиб бирлаштиради. Уларнинг олдига совет кишиларини юқори сифатли озиқ-овқат маҳсулотлари билан узлуксиз, барқарор таъминлаб туриш вазифаси қўйилади. Шу мақсадга эришиш учун катта маблағ, кўп минглаб меҳнат коллективларининг, хўжалик ходимларининг, олимлар ва бошқа мутахассисларнинг кучлари сафарбар этилади.

Табиийки, партия Марказий Комитетининг Пленумида коммунистларнинг, партия ташкилотларининг вазифаларига алоҳида эътибор берилди. Бироқ, жамият тараққиётининг иқтисодий стратегиясини амалга ошириш совет сиёсий системасининг ҳамма бўғинлари иштирокини назарда тутиши равшан. Улар орасида давлат, унинг органлари ва аввало, албатта, Советлар биринчи ўринда туради. Ҳеч муболағасиз айтиш мумкинки, партия белгилаган программани амалга ошириш соҳасидаги ишнинг жуда катта ҳиссаси уларнинг зиммасига тушади.

Шундай бўлиши ҳам табиий. Чунки айни Советлар конституцияга мувофиқ территориал ва тармоқ бошқарувининг бирлигини ўзида мужассамлаштиради. Иккинчи томондан, Советлар ишлаб чиқаришни ривожлантириш учун ҳам, шунингдек одамларга хизмат қилиш сифатини ошириш учун ҳам жавоб беради. Бизнинг социалистик жамиятимиз нақадар тобора етукроқ бўлиб бораверса бу проблемаларнинг ҳаммаси шу қадар яхшироқ, комплексроқ ҳал этилиши лозим.

Пленум белгилаб берганидек, агросаноат бирлашмаларининг кенгашлари қишлоқ хўжалигини ва агросаноат комплексининг бошқа тармоқларини бошқаришнинг бош бўғини бўлиб қолади. Бу кенгашлар район, область, ўлка Советларининг ва автоном республикалар Олий Советларининг сессияларида тузилади. Халқ депутатлари Советлари ҳамма жойда шу органларнинг ишини кун сайин йўлга солиб, контрол қилиб туришлари керак. Бунинг маъноси шуки, ҳамма поғоналардаги Советларнинг масъулияти жиддий равишда ортади, улар олдида турган вазифалар доираси кенгаяди. Шу муносабат билан биз совет органларининг компетенцияси, уларнинг ваколатлари тўғрисидаги қонунларга бирмунча ўзгартишлар киритишимиз, бу қонунларни ҳозирги кун талабига мувофиқлаштириб олишимиз керак.

Қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни кўпайтиришни, ҳар бир колхоз ва совхознинг план топшириқларини бажариш соҳасидаги иш савиясини оширишни таъминлаш —Советларнинг куч-ғайратлари сарфланиши лозим бўлган ҳозирги асосий вазифадир. Агросаноат комплекси корхоналарининг қурилиши ва ўз вақтида ишга туширилиши устидан контроллик қилишга жуда катта эътибор берилиши лозим. Шахсий ёрдамчи хўжаликларни, боғдорчилик коллективларини, завод ва фабрикаларнинг ёрдамчи хўжаликларини ривожлантиришда ёрдам бериш — кўп манфаат келтирадиган муҳим ишдир.

(Давоми 2-бетда).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети «Қишлоқ аҳолисининг уй-жой, коммунал-маиший ва социал-маданий турмуш шароитларини янада яхшилаш тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилдилар. Қарор КПСС Марказий Комитетининг шу йил 24 майда бўлиб ўтган Пленумида тасдиқланган. Қуйида шу қарорнинг баёни эълон қилинмоқда.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети шуни қайд этиб ўтдиларки, КПСС Марказий Комитети 1965 йил март Пленумидан кейин мамлакатда қишлоқнинг социал проблемаларини ҳал этиш ва қишлоқ аҳоли пунктларини қайта қуриш соҳасида катта-катта тадбирлар амалга оширилди. Кейинги икки беш йиллик мобайнидагина жами сатҳи 294 миллион квадрат метрга борадиган уй-жой бинолари фойдаланишга топширилди. Кўпгина қишлоқлар ўз қиёфасини тубдан ўзгартириб, аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатишнинг барча турлари бўлган йирик аҳоли пунктлари қиёфасини олмоқда.

Аммо бу соҳада амалга оширилаётган тадбирлар ҳали етарли эмас. Уй-жой биноларини, коммунал-хўжалик ва маданий-маиший объектларни фойдаланишга топшириш борасидаги топшириқлар тўлиқ бажарилмаяпти, қишлоқ аҳолисига маданий-маиший, медицина ва савдо хизмати кўрсатишда камчиликлар мавжуд. Хўжалик ичкарисидаги йўлларнинг шохобчалари янада кенгайтирилиши зарур.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети қишлоқни социал жиҳатдан қайта қуриш тадбирларини Озиқ-овқат программасининг таркибий қисми, деб биладилар. Ана шу тадбирларнинг амалга оширилиши қишлоқда уй-жой, коммунал, маданий-маиший қурилиш ва йўл қурилишини ташкил этишни анча яхшилашни ҳамда шу қурилиш ҳажмлари оширилишини тақозо этади.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетларига, ўлка ва область партия комитетларига, иттифоқдош ва Автоном республикаларнинг Министрлар Советларига, ўлка ва область ижроия комитетларига, СССР Госпланига, СССР Госстройига, СССР Қишлоқ хўжалик министрлигига, СССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлигига, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига, СССР Маориф министрлигига, СССР Соғлиқни сақлаш министрлигига, СССР Озиқ-овқат саноати министрлигига, СССР Тайёрлаш министрлигига, СССР Маданият министрлигига, СССР Қишлоқ қурилиши министрлигига, СССР Оғир индустрия корхоналари қурилиши министрлигига, СССР Саноат қурилиши министрлигига, СССР Қурилиш министрлигига, Центросоюзга, СССР Госкомсельхозтехникасига ҳамда бошқа манфаатдор министрликлар ва идораларга 1982—1990 йилларда қишлоқни социал-иқтисодий ривожлантириш юзасидан:

қишлоқ аҳоли пунктларини тобора обод посёлкага айлантиришга, уй-жой, коммунал ва маданий-маиший қурилиш ҳажмини анча оширишга, кооператив ва якка тартибдаги уй-жой қурилишини ривожлантиришга;

кадрларнинг қишлоқда доимий ишлаб қолиши учун зарур шарт-шароитларни вужудга келтиришга, қишлоқ аҳолисига маданий-маиший, медицина ва савдо хизмати кўрсатишни анча яхшилашга, шунингдек, колхозлар, совхозларда ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарида йўлларни жадал қуришга қаратилган комплекс тадбирларни амалга оширишни топширдилар.

Қарорда ўн биринчи беш йилликда колхозлар, совхозларда ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари ҳамда ташкилотларида жами сатҳи 176 миллион квадрат метрга, шу жумладан аҳолининг ва уй-жой қурилиши коперативларининг маблағлари ҳисобига 51 миллион квадрат метрга тенг уй-жой биноларини қуриш ва фойдаланишга топшириш юзасидан тегишли топшириқлар белгиланган. Ўн иккинчи беш йилликда қишлоқдаги уй-жой қурилиши ҳажмини 15—18 процент ошириш мўлжалланган. Шу беш йилликда 2315 минг ўринли умумий таълим мактаблари, 1182 минг ўринли мактабгача болалар муассасалари, 1365 минг ўринли клублар ва маданият уйлари барпо этиш кўзда тутилади. Ўн иккинчи беш йилликда мактаблар қурилиши 14—17 процент, мактабгача болалар муассасалари қурилиши 1,5 баравар, клублар ва маданият уйлари қурилиши 1,7 баравар ортади.

Қишлоқ жойларида йўл қурилиши жадал ривожлантирилади. Ўн биринчи беш йилликда хўжаликларнинг марказий қўрғонларини район марказлари билан боғлайдиган умумий фойдаланишдаги 54 минг километр автомобиль йўлларини ва хўжаликларнинг ичкарисида қаттиқ қопламали 57 минг километр йўлни фойдаланишга топшириш мўлжалланган. Ўн иккинчи беш йилликда автомобиль йўллари қурилиши ҳажмини 1,4 баравар ва хўжалик ичкарисидаги қаттиқ қопламали йўллар қурилиши ҳажмини 1,6 баравар кўпайтириш кўзда тутилган.

(Давоми иккинчи бетда)

ВАТАН МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев 31 май куни Кремлда партия ва совет ходимларига, олимлар, ҳарбий бошлиқларга Ватан мукофотларини топширди.

Мукофотларни топшириш чоғида Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Ўртоқлар!

Мен бугун ёқимли вазифани бажаришим: бир группа ҳурматли ва муносиб ўртоқларга — партия ва совет ходимларига, олимлар ва ҳарбий бошлиқларга Ватаннинг юксак мукофотларини топширишим керак.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Владимир Васильевич **Щербицкий** Октябрь Революцияси ордени билан мукофотланди. У ўтган йилнинг мураккаб об-ҳаво шароитларида республика меҳнаткашларини қишлоқ хўжалик экинлари ҳосили етиштиришга ва деҳқончилик маҳсулотларини тайёрлашга сафарбар этиш соҳасидаги катта ташкилотчилик ва сиёсий иши учун шу мукофотни олмоқда. Шуни очиқ айтиш керакки, кейинги уч йил мобайнида табиат, агар таъбир жоиз бўлса, Украина коммунистлари, барча меҳнаткашларининг бардошини синовдан ўтказди. Улар ҳам бу синовдан шараф билан ўтдилар. Бунда Украина Компартияси Марказий Комитетининг ва шахсан ўртоқ Щербицкийнинг хизмати катта.

Совет Белоруссияси талайгина муваффақиятларга эришди. Белоруссия халқига уруш алангаларидан ўтишга, республикани ялпи вайронгарчиликдан қайта тиклашга тўғри келди. Бугунги кунда эса Белоруссия коммунистлари — матонатли, меҳнатсевар, камтарин жангчилар республика меҳнаткашларининг саноат ва қишлоқ хўжалиги ишидаги барқарор юксак кўрсаткичлар учун олиб бораётган фидокорона курашига бошчилик қилмоқдалар. Улар ўтган йилнинг мураккаб об-ҳаво шароитларида ҳосил йиғим-теримини таъминладилар, давлатга дон, картошка ва бошқа маҳсулотлар сотиш планлари ҳамда социалистик мажбуриятларини бажардилар. Шу муносабат билан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Тихон Яковлевич **Киселев** катта ташкилотчилик ва сиёсий ишлари учун Октябрь Революцияси ордени билан мукофотланди.

(Давоми 2-бетда).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ МАЖЛИСИ

(Боши 1-бетда).

Советлар ҳар қандай ноишлаб чиқариш нобудгарчиликларига — қишлоқ хўжалигига ярокли ерларнинг, ўғит, гербицидларнинг талон-тарож қилинишига, олинган маҳсулотнинг айниб қолишига асло йўл қўймасликлари керак. Олимларнинг фикрича, дон ва сабзавот ҳосилини йиғиштириб олиш, ташиш ва қайта ишлаш пайтида унинг яхши сақланишини таъминлаш қарийб 20 процент қўшимча ҳосил беради. Бу соҳада ҳам Советлар, уларнинг доимий комиссиялари, депутатлик постлари, халқ контролёрлари, бутун жамоатчилигимиз кўп, жуда кўп иш қилишлари лозим.

Ишлаб чиқаришнинг ўсиши билан социал ривожланиш ўртасида тафовут бўлишига йўл қўймаслик бугун ҳар қачондагидан ҳам муҳимдир. Биз қишлоқни қайта қуришнинг, уй-жой, йўллар, мактаблар, касалхоналар, болалар боғчалари, магазинлар қурилишининг жуда катта программасини белгиладик. Бу программани амалга оширишда маҳаллий Советлар жуда муҳим роль ўйнашларини исботлаб ўтиришга ҳожат йўқ. Қишлоқ хўжалигида меҳнат унумдорлигини ўстириш улар ишидаги самарадорликнинг бош кўрсаткичи бўлиши лозим, деб ўйлайман.

Қишлоқ хўжалигининг кадрлари тўғрисида, уларнинг қишлоқда маҳкам ўрнашиб қолиши ҳақида, мутахассисларнинг роли ва масъулиятини ошириш тўғрисида ғамхўрлик қилиш — Озиқ-овқат программасини бажаришнинг таркибий қисмидир. Партия Марказий Комитетининг Пленуми қабул қилган қарорлар экономикамизнинг аграр секторидаги ҳалол меҳнатни моддий рағбатлантиришнинг аҳамиятини оширади. Шу билан бирга биз яхши ходимларни маънавий рағбатлантиришнинг аҳамияти ўсиб бораётганини ҳам унутаётганимиз йўқ. Шу мақсадда «СССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими» деган фахрий унвонни белгилаш тўғрисидаги фармонни тасдиқлаш тавсия этилади. Бу унвон ишлаб чиқаришни ривожлантиришга катта ҳисса қўшган колхозлар, совхозлар ва бошқа қишлоқ хўжалик ташкилотларининг қишлоқ хўжалиги соҳасида камида 20 йил ишлаган ходимларига берилади.

Мусобақа илғорларининг тажрибаси, совет кишиларининг ташаббуси, уларнинг жамият манфаатлари, ижтимоий мулк тўғрисидаги астойдил ғамхўрлик туйғуси — булар бизнинг жуда катта ғалабамиздир. Колхоз демократияси принципларига, колхозларнинг уставларига риоя қилиш, совхозлар ва бошқа корхоналар меҳнат коллективларининг активлигини ошириш, меҳнаткашларни ишлаб чиқариш ва истеъмолда чинакам социалистик маданият руҳида тарбиялаш шу ғалабани ривожлантиришнинг муҳим шартидир. Шу соҳаларнинг ҳар бирида Советларнинг роли, уларнинг коммунистик қурилиш умумий ишига ҳиссаси тобора кўпроқ сезилиб туриши лозим, деб таъкидлади сўзининг охирида Л. И. Брежнев.

Мажлис иштирокчилари ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқини зўр мамнуният билан кутиб олдилар.

Қабул этилган қарорда СССР Олий Совети Президиуми КПСС Марказий Комитети май Пленумининг қарорларини тўла-тўкис маъқуллаб ва бу қарорларни муттасил ижро этиш учун қабул қилиб, шуни таъкидладики, СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган озиқ-овқат программасини амалга ошириш, мамлакатни озиқ-овқат маҳсулотлари ва қишлоқ хўжалик хом ашёси билан муттасил таъминлаб туриш, халқнинг турмуш даражасини янада ошириш мақсадида агросаноат комплексининг ҳамма тармоқларини пропорционал ва мувозанатли ривожлантиришни таъминлаш тадбирларини оғишмай амалга ошириш — халқ депутатлари Советларининг ва уларга ҳисобот берувчи органларнинг асосий вазифаларидан биридир.

Иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Олий Советлари Президиумларига қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилаш, колхозлар, совхозлар, бошқа корхоналар ва ташкилотлар социалистик мусобақасини янада ривожлантириш вазифаларини ҳал этишда халқ депутатлари маҳаллий Советларининг актив иштирок этишини таъминлаш; Озиқ-овқат программасини амалга ошириш билан боғлиқ бўлган масалаларни амалий равишда ҳал этишда халқ депутатлари Советларининг ижобий тажрибасини кенг оммалаштириш топширилди.

Автоном республикаларнинг Олий Советларига, тегишли халқ депутатлари маҳаллий Советларига КПСС Марказий Комитети май Пленумининг қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларни сессияларда муҳокама қилиш, агросаноат бирлашмаларининг кенгашларини тузиш, уларнинг ишини йўлга қўйишда кўмаклашиш, тегишли бирлашмалар кенгашларининг фаолиятини актив йўналтириб ва контроль қилиб туриш тавсия этилди.

Халқ депутатлари Советлари ва уларнинг ижроия ҳамда фармойиш берувчи органларига тайёрланадиган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сақланишини, тайёрлаш, транспорт, савдо ташкилотлари ва бошқа ташкилотларнинг қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ташиш, уларни сақлаш ва қайта ишлаш, бу маҳсулотларни истеъмолчиларга етказиб бериш борасида тўхтовсиз ишлашларини таъминлашга тааллуқли масалаларни доимо диққат марказида тутиш, янги ерларни қишлоқ хўжалик оборотига киритиш чораларини кўриш, ердан ва сувдан фойдаланиш тўғрисидаги қонунларга риоя этилиши устидан контролни кучайтириш таклиф этилди.

Агросаноат комплекси ва унинг тармоқларини ривожлантириш масалаларини, Озиқ-овқат программасини амалга ошириш тадбирлари, колхозлар ва меҳнат коллективлари ишларини бошқариш демократик асосларига риоя этиш қандай бораётганлиги масалаларини Советларнинг сессияларида, Советлар ижроия комитетлари ва доимий комиссияларининг мажлисларида муттасил муҳокама қилиб бориш, Советларнинг қарорлари бажарилишини контроль қилишда доимий комиссиялар, депутат группалари ва постлари иштирокини активлаштириш, озиқ-овқат программасини амалга оширишда, план ва социалистик мажбуриятларни бажаришда, тежамкорлик режимини таъминлаш ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларидан рационал фойдаланишда депутатлар билан совет активи ташаббусларини ошириш ва бу ташаббусларни қўллаб-қувватлаш зарур деб топилди.

Саноат корхоналарининг ёрдамчи хўжаликларида, шунингдек граждандар ва боғдорчилик-полизчилик ширкатларида қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштиришни кенгайтириш, колхозлар, совхозлар, матлубот кооперациялари ва бошқа ташкилотларнинг ёрдамчи хўжаликлар имкониятларидан янада тўлароқ фойдаланишдан манфаатдорликларини кучайтириш борасидаги ишларга халқ депутатлари маҳаллий Советларининг эътибори жалб этилди.

Қишлоқни социал ўзгартириш чоралари Озиқ-овқат программасини амалга оширишнинг таркибий қисми эканлигини назарда тутиб, халқ депутатлари Советлари қишлоқ меҳнаткашларининг турмуш шароитларини яхшилаш, қишлоқда кадрларни мустаҳкамлашда янада кўпроқ матонат кўрсатишлари, уй-жой, йўл қурилиши, коммунал қурилиш ва социал-маданий қурилиш планлари тўла ва сифатли бажарилишига, шу мақсадлар учун ажратиладиган маблағлардан мумкин қадар кўпроқ фойдаланишга эришишлари, қишлоқ аҳоли пунктларида кооператив ва якка тартибда уй-жой қурилишини қатъият билан ривожлантириб боришлари керак.

СССР Олий Совети Президиуми халқ депутатлари Советларининг қишлоқ хўжалиги ҳамда агросаноат комплексининг бошқа тармоқларига раҳбарлик соҳасидаги ваколатлари тўғрисида СССРнинг қонун актларига зарур ўзгаришлар киритди.

СССР Олий Совети Президиумининг «СССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими» фахрий унвонини белгилаш тўғрисидаги фармони қабул қилинди.

СССР Олий Совети Президиуми халқ депутатларининг барча Советлари КПСС Марказий Комитети май Пленумининг йўл-йўриқларига амал қилиб, Коммунистик партия ва Совет давлатининг ўн биринчи ва ўн иккинчи беш йилликлардаги асосий вазифаси — озиқ-овқат проблемасини ҳал этишга мумкин қадар кўпроқ ҳисса қўшадилар, деб ишонч билдирди. Мажлисда Литва ССР ва Тожикистон ССР халқ депутатлари Советларининг Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигига тайёргарлик билан боғлиқ ишлари тўғрисидаги масала ҳам кўриб чиқилди. Литва ССР Олий Совети Президиумининг раиси **А. С. Баркаускас** ҳамда Тожикистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси **М. Холов** шу масала юзасидан ахборот бердилар. Бу ахборотларда уқтирилдики, шу республикаларнинг ваколатли органлари КПСС Марказий Комитетининг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қарорини бажара бориб, партия органлари раҳбарлигида катта ташкилотчилик ва ғоявий-сиёсий ишларни авж олдириб юбордилар. Республикалар Олий Советларининг Президиумлари, маҳаллий Советлари кўп миллатли давлатимизнинг юбилейини муносиб кутиб олиш тадбирлари планларини тасдиқладилар. Советлар «СССРнинг 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта» шиори остидаги социалистик мусобақани ташкил этишда актив қатнашмоқда. КПСС XXVI съезди тарихий қарорларини амалга ошириш, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини юксалтириш, меҳнат ресурслари ва моддий ресурсларни тежаш ва улардан рационал фойдаланиш, аҳолига хизмат кўрсатишни яхшилаш, аҳоли пунктларини ободонлаштириш уларнинг диққат марказида турибди. Халқ депутатлари кўпгина қимматли таклиф ва фойдали ишларнинг ташаббускорлари бўлиб чиқмоқдалар. Юбилей мусобақаси чоғида қардош республикаларнинг анъанавий интернационал алоқалари, хўжалик ва социал-маданий қурилишда илғор тажрибаларни ўзаро алмашиш ривожланмоқда ва бойиб бормоқда.

Советларнинг меҳнаткашларни ватанпарварлик ва интернационал руҳда тарбиялаш ишлари такомиллаштирилмоқда. СССРдаги барча миллат ва элатлар дўстлиги ва қардошларча ҳамкорлигини, социалистик демократия афзалликларини пропаганда қилишга, ленинча миллий сиёсат, мамлакат, барча иттифоқдош республикалар ютуқларини амалга ошириш натижаларини кўрсатишга катта эътибор берилмоқда. Маҳаллий Советлар ва халқ судларига сайлов кампанияси чоғида ўтказиладиган оммавий-сиёсий тадбирлар ҳам мана шунга қаратилган.

Л. И. Брежнев бўлиб ўтган фикрлашувга якун ясади.

Ўртоқлар, деди у, кўп миллатли давлатимизнинг юбилейини хўжалик қурилишида, совет кишиларининг фаровонлиги ва маданиятини юксалтиришда амалда эришилган ютуқлар билан кутиб олишга интилиб, тўғри қиламиз, деб ўйлайман. Ленин бизга шуни ўргатганди. У социалистик интернационализмни янги жамиятнинг манбаи, миллион-миллион меҳнаткашларни социализм ва коммунизм учун курашда жипслаштириш воситаси деб билган эди.

Бундан 60 йил аввал СССРнинг ташкил этилганлиги тўғрисида қабул қилинган декларацияда «Синфий табиати жиҳатидан интернационал Советлар ҳокимияти тузилишининг ўзи Совет республикалари меҳнаткаш оммасини битта социалистик оилага бирлаштириш йўлига ундайди» деб алоҳида таъкидлаб ўтилганди. Биз бугун тинглаган ахборотлар Совет системаси социалистик миллатларни жипслаштириш ва яқинлаштириш учун нақадар катта имкониятларга эга эканлигини яна бир карра кўрсатмоқда. Етук социализм Конституцияси Советларнинг ишидаги шундай йўналиш учун янада каттароқ майдон очиб беради.

Шунинг учун Литва ва Тожикистон Советларининг тажрибалари маъқуллашга муносибдир. Улар СССРнинг 60 йиллигини кутиб олаётиб, бўлғуси сайловга тайёрланаётиб, меҳнаткашларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, ҳар бир коллективда, кишиларнинг кундалик меҳнатлари ва турмушида интернационализм принципларини бажаришда бутун бир система тадбирларини амалга оширмоқдалар. Бу ерда эса яна шундай ҳодисалар ҳам борки, ленинча партиявий позицияларни ҳимоя эта бориб, социалистик турмуш тарзимизни қарор топтира бориб, бу ҳодисаларга қарши қаттиқ кураш олиб боришга тўғри келади, албатта.

Барча миллатлар меҳнаткашларининг қардошларча бирлиги ўз-ўзидан вужудга келмайди. Уни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш зўр чидам билан кўп ишлашни тақозо этади. Образли қилиб айтганда, халқларимиз дўстлигининг ҳаётбахш манбаини доимо авайлаб сақлаш лозим. Зеро, бу дўстлик аввало конкрет ишларда, ҳар бир миллатнинг умумхалқ манфаатлари тўғрисидаги ғамхўрлигида ҳамда бутун халқнинг ҳар бир миллатни ҳар томонлама равнақ топтириш тўғрисидаги ғамхўрлигида намоён бўлмоқда ва шундай бўлмоғи керак. Ҳозирги босқичда партиямиз ва Совет ҳокимияти миллий сиёсатининг моҳияти шундадир.

СССР Олий Совети Президиуми қабул қилган қарорда Литва ССР ва Тожикистон ССР Олий Советлари Президиумларига халқ депутатлари маҳаллий Советларининг диққат-эътиборини меҳнаткашлар СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш борасидаги план-топшириқлари ва социалистик мажбуриятларини тўла ва ошириб бажаришларига, Совет республикалари ва умуман ССР Иттифоқи ютуқлари яққол кўрсатилишини таъминлашга, ватанпарварлик ва интернационал тарбияни ҳамма чоралар билан яхшилашга, СССРдаги барча миллат ва элатлар билан қардошларча дўстлик ва ҳамкорликни ривожлантиришга, хўжалик ва социал-маданий масалаларни ҳал этишдаги мавжуд камчиликларга қарши курашга жалб этишни тавсия қилди.

Сўнгра Президиум мажлисида республика халқ депутатлари Советларининг меҳнаткашларни «Меҳнат ветерани» медали билан мукофотлаш билан боғлиқ иш практикаси тўғрисида РСФСР Олий Совети Президиумининг ахбороти кўриб чиқилди. Шу масала юзасидан қабул қилинган қарорда РСФСР Олий Совети Президиумига мазкур медаль билан мукофотлаш практикасини такомиллаштириш борасида қўшимча чоралар кўриш тавсия қилинди.

Президиум мажлисида давлат ҳаётининг бошқа масалалари ҳам кўриб чиқилди.

Кун тартибидаги масалаларни муҳокама қилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари В. В. Гришин, Г. В. Романов, В. В. Щербицкий, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидатлар Г. А. Алиев, Т. Я. Киселев, В. В. Кузнецов, КПСС Марказий Комитетининг секретари И. В. Капитонов, СССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосарлари, секретари ва аъзолари, СССРнинг бир қанча министрликлари, давлат комитетлари ва идораларининг раҳбарлари қатнашдилар.

(ТАСС).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

(Боши биринчи бетда).

Қишлоқ ҳунар-техника билим юртлари ва даволаш-профилактика муассасалари тармоқларини янада кўпайтириш мўлжаллаб қўйилди.

Иссиқлик ва газ тармоқларини, водопроводлар ва бошқа объектларни қуриб фойдаланишга топшириш юзасидан топшириқлар ҳам белгиланган.

СССР Госпланига 1986—1990 йилларга мўлжалланган план лойиҳасини ишлаб чиқиш чоғида уй-жой бинолари, коммунал-хўжалик ва маданий-маиший объектлар ҳамда йўллар қурилиши юзасидан қарорда белгиланган топшириқларни иттифоқдош республикалар, СССР министрликлари ва идоралари бўйича тақсимлаш, шунингдек, мазкур топшириқларни бажариш учун зарур бўлган капитал маблағлар ва моддий-техника ресурслари ажратилишини кўзда тутиш топширилди. Контрол рақамлар 3 ойлик муддат ичида иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига, СССР министрликлари ва идораларига етказилсин.

КПСС Марказий Комитети ва СССР министрлар Совети:

— СССР Госпланига иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари билан биргаликда 1983—1990 йилларда қурилиш министрликлари ҳамда бошқа министрликлар ва идоралар учун қишлоқда объектлар қурилиши юзасидан ишларнинг ҳажмини белгилаш, бунда 1990 йилга бориб колхозлар, совхозларда ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари ҳамда ташкилотларида улар учун белгиланган лимитнинг 75—80 процентини миқдорида қурилиш-монтаж ишларини (мелиорация қурилиши бу ҳисобга кирмайди) пудрат усулида бажаришни таъминлашни назарда тутиш вазифасини топширдилар.

1983 йилдан бошлаб совхозларда ва бошқа давлат қишлоқ хўжалик корхоналарида уй-жой биноларини, коммунал хўжалик, маданий-маиший объектлар ҳамда маориф объектларини фойдаланишга топшириш йиллик планлари пудратчи қурилиш-монтаж ташкилотлари бўйича буюртмачилар томонидан пудратчи министрликлар ва идоралар билан биргаликда тасдиқланиши, бунда ҳам умуман, ҳам кварталлар бўйича иқтисодий ва социал ривожланиш планида буюртмачиларга берилган тегишли топшириқлар ўзгартирилмаслиги белгилаб қўйилди. СССР Марказий статистика бошқармасига пудратчи қурилиш-монтаж ташкилотлари мазкур объектларни фойдаланишга топшириш юзасидан ўзларига белгиланган планлар қандай бажарилаётганлиги тўғрисида ҳисобот бериб туришларини жорий этиш топширилди:

— СССР Қишлоқ қурилиши министрлиги 1990 йилнинг охирига бориб қишлоқда 7 миллиард сўмликкача ҳажмдаги объектларни қуриш ишларининг бажарилишини таъминлаш мақсадида ўз қарамоғидаги қурилиш-монтаж ташкилотларининг моддий-техника базасини ривожлантириш тадбирларини амалга оширсин:

— иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари СССР министрликлари ва идоралари капитал қурилиш беш йиллик ва йиллик планларини ишлаб чиқиш чоғида колхозлар ва совхозларда уй-жой бинолари, мактаблар ҳамда мактабгача болалар муассасаларини қуриш учун шаҳар уйсозлик комбинатлари қувватларининг ўрта ҳисобда 15 процентидан фойдаланишни кўзда тутсинлар:

— СССР Госстройи билан иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари 1982—1985 йилларда маъмурий районларни планлаштиришнинг етишмаётган лойиҳалари ишлаб чиқилишини ва шундай мавжуд лойиҳаларга зарур тузатишлар киритилишини, совхоз ва колхоз посёлкаларини планлаштириш ва қуриш лойиҳалари ишлаб чиқилишини ҳамда 1983 йилда янги қурилиш нормалари ишлаб чиқилишини ва амалдаги шундай нормаларга зарур тузатишлар киритилишини ҳамда қишлоқда давлат, кооператив қурилиши ва якка тартибдаги қурилиш учун жамоат бинолари, уй-жойларнинг мавжуд типовой лойиҳаларига ҳамда турли типдаги турар-жой бинолари ёнидаги хўжалик иморатларининг лойиҳаларига зарур тузатишлар киритилишини, шунингдек аҳоли пунктларини қуриш чорвоқ типидаги уйлар билан кенгайишини, квартираларнинг тузилиши яхшиланишини ва уларнинг инженерлик жиҳатидан қулайлик даражасини оширишни ҳисобга олган ҳолда колхоз ва совхозларда уй-жой бинолари ҳамда коммунал-хўжалик объектлари қурилишига ажратиладиган капитал маблағларнинг нормативлари ишлаб чиқилишини таъминласинлар:

— СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, СССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги, СССР Озиқ-овқат саноати министрлиги ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари 1982—1984 йилларда колхозлар, совхозларда ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарида хўжалик ичкарисидаги йўлларни кенгайтириш бош схемалари ишлаб чиқилишини таъминласинлар, умумий фойдаланишдаги йўлларнинг қурилиш муддатлари билан боғлаган ҳолда шу йўлларни қуриш навбатини, шунингдек хўжалик ичкарисидаги йўлларни ремонт қилиш ва сақлашни ташкил этишни тартибга солиш тадбирларини белгиласинлар.

СССР Госстройига СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги иштирокида 1983 йилда колхозлар, совхозларда ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарида хўжалик ичкарисидаги автомобиль йўлларни лойиҳалаш ва қуриш нормалари ҳамда қоидаларини ишлаб чиқиб, тасдиқлаш топширилди;

— СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги билан иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари қишлоқ районларида тез медицина ёрдами хизматини ташкил этишни 1985 йилгача тугалласинлар. Соғлиқни сақлаш бошланғич бўғинларининг ишини такомиллаштириш, қишлоқда медицина ёрдамининг кўпча, шу жумладан стоматология турларини интенсив ривожлантириш асосида қишлоқ аҳолисига медицина ёрдами кўрсатиш сифати ва маданияти оширилиши, шунингдек қишлоқ аҳолисига шаҳарлардаги ихтисослаштирилган соғлиқни сақлаш муассасалари (бўлинмалари) томонидан хизмат кўрсатиш кенгайтирилишини таъминласин. Бунда совхозлардаги ва бошқа давлат қишлоқ хўжалик корхоналари ҳамда ташкилотларидаги амбулаторияларни қишлоқ хўжалигини ривожлантириш учун ажратилаётган давлат капитал маблағлари ҳисобидан қурилиши кераклиги белгилаб қўйилди. Колхозларга амбулаторияларни ўз маблағлари ҳисобидан қуриш тавсия этилди;

— иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари ва СССР Алоқа министрлиги ўн иккинчи беш йилликда қишлоқ районларидаги барча даволаш-профилактика муассасалари телефонлаштирилишини ҳамда тез ва шошилинч медицина ёрдами станциялари (бўлимлари) радиоалоқа воситалари билан таъминланишини ниҳоясига етказсинлар;

— иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари ўлка ва область ижроия комитетлари 1983—1990 йилларда қишлоқ аҳолисига маиший хизмат кўрсатишни янада кенгайтириш ва яхшилаш тадбирларини ишлаб чиқиб, амалга оширсинлар, бунда шу давр мобайнида район марказларида қишлоқ аҳолисига хизмат қилиш учун кир ювиш ва кийимларни химиявий тозалаш фабрикалари, радио-телевизион аппаратлари, холодильниклар, кир ювиш машиналарини, бошқа уй-рўзғор техникасини ремонт қилувчи комплекс, корхоналар, колхоз ва совхозларнинг посёлкаларида эса ўзига-ўзи хизмат қиладиган кирхоналар қурилиши ҳажмини кўпайтиришни назарда тутсинлар. 1985 йилда барча колхоз ва совхозларда ҳаммомлар қуриш ва майда ремонт ишларини бажариш ҳамда хизмат кўрсатиш учун комплекс қабул пунктларини вужудга келтириш ниҳоясига етказилсин. Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига қишлоқда коммунал хизматни ташкил этиш тўғрисидаги масалаларни кўриб чиқиб, ҳал қилиш топширилди;

— иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари колхозлараро санаторийлар, дам олиш уйлари, пансионатлар ва пионер лагерларига касаба союзларининг санаторий-курорт муассасалари учун белгиланган нормаларга мувофиқ технология асбоб-ускуналари, холодильник, медицина ускуналари ва бошқа асбоб-ускуналар, шунингдек мебель идиш-товоқ юмшоқ ва қаттиқ асбоб-анжомлар ҳамда ихтисослаштирилган автомобиль транспорти ажратиб берсинлар. Колхозчиларга, совхозларнинг ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари ва ташкилотларининг ишчилари ва хизматчиларига халқ депутатлари маҳаллий Советлари ижроия комитетларига қарашли ёқилғи таъминоти ташкилотлари орқали ёқилғини сотиш таъминлансин;

— СССР Алоқа министрлиги, СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, СССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари 1983—1990 йилларда қишлоқ жойларда умумий фойдаланишдаги телефон тармоқлари, шунингдек колхозлар, совхозларда ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари ҳамда ташкилотларида умумий сиғими 3,3 миллион номерли, шу жумладан 1986—1990 йилларда 1,8 миллион номерли ички ишлаб чиқариш ва диспетчерлик телефон алоқаси тармоқлари қурилишини таъминласинлар. Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига колхозлар, совхозларда ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари ҳамда ташкилотларида ички ишлаб чиқариш ва диспетчерлик телефон алоқаси тармоқлари қурилиши учун ўз фондлари ҳисобидан кабель маҳсулоти, ёғоч-тахта ва бошқа материалларни ажратиб бериш топширилди.

Колхозлар, совхозлар ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари ҳамда ташкилотлари учун коммунал хўжалик объектлари қурилишини таъминлашнинг амалдаги тартибини ўзгартириш мақсадга мувофиқ деб топилди. Пудратнинг асосий ва йиллик шартномаларига мувофиқ барпо этилаётган мазкур объектларнинг қурилиши бош пудратчи министрликлар, идоралар ҳамда бошқа ташкилотлар томонидан қувурлар, арматура, задвижкалар ҳамда бошқа буюмлар ва асбоб-ускуналар билан таъминланиши белгилаб қўйилди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига шаҳарлар ва саноат марказларида ноишлаб чиқариш объектлари қурилиши учун иттифоқдош республиканинг Министрлар Советига ажратиладиган капитал маблағларнинг 10 процентга қадарини иқтисодий жиҳатдан заиф колхоз ва совхозларда уй-жой бинолари ва маданий-маиший объектлар қурилишига сарфлаш ҳуқуқи берилди.

Қарорда 1983 йилдан бошлаб қишлоқ хўжалик аҳамиятидаги группа водопроводларини колхозлар, совхозларда ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари ва ташкилотларида посёлка ичкарисидаги тақсимлаш тармоқлари билан комплекс ҳолда лойиҳалаш ва қуриш юзасидан буюртмачи ва бош пудратчи вазифаларини бажаришни СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги билан иттифоқдош республикаларнинг Мелиорация ва сув хўжалиги министрликлари зиммасига (улар иш кўрадиган зонада) юклаш кўзда тутилган. Мазкур объектлар умумий лойиҳага ва ягона титул рўйхатига биноан қурилиши керак. Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига планларнинг лойиҳаларида 1983—1985 йилларда СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигини пудрат ташкилотлари қураётган группа водопроводлари зонасида тақсимловчи тармоқларни барпо этиш учун шу министрликка капитал маблағлар беришни кўзда тутиш таклиф этилди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига 1983 йилдан бошлаб иқтисодий жиҳатдан заиф колхозлардаги группа водопроводлари зонасида тақсимловчи тармоқлар қурилиши харажатларини «қишлоқ хўжалиги» тармоғи бўйича давлат капитал маблағлари ҳисобидан пул билан таъминлашга рухсат берилди.

СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари ва СССР Геология министрлиги иштирокида ҳамда СССР Госплани билан келишиб 1984 йилда қишлоқ хўжалигини сув билан таъминлашни ривожлантириш бош схемасини ишлаб чиқиб, тасдиқлаш, водопроводлар, тақсимлаш тармоқлари ва пармалаш қудуқлари қурилишининг навбатини белгилаш топширилди.

СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига, СССР Госкомсельхозтехникасига ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига қишлоқ хўжалиги сув билан таъминловчи, ремонт қилувчи ва техника хизмат кўрсатувчи ихтисослаштирилган ташкилотларнинг ишлаб чиқариш базасини ривожлантириш юзасидан зарур ташкилий-техникавий тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга ошириш таклиф этилди. Қишлоқ хўжалигини сув билан таъминловчи барча объектларни шу ташкилотларга белгиланган тартибда 1985 йилгача техника хизмати кўрсатиш учун топширишни ниҳоясига етказиш таклиф этилди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига ва Центросоюзга 1983—1990 йилларга мўлжалланган планларнинг лойиҳаларида қишлоқда чакана товар оборотини янада ривожлантиришни, қишлоқ жойларда замонавий магазинлар, савдо марказлари, умумий овқатланиш корхоналари ва нонвойхоналарни кўпайтиришни кўзда тутиш топширилди. СССР Савдо министрлигига қишлоқ аҳолисига сотиш учун молларни уларга бўлган талаб-эҳтиёж тўлароқ қондирилишини таъминлайдиган миқдорда ва турли хилларда ажратиш таклиф этилди. Центросоюзнинг 1982—1990 йилларда матлубот кооперацияси ташкилотларида савдо сахни 4,9 миллион квадрат метрли магазинлар, суткасига 17 минг тонна нон-булка маҳсулотлари берадиган нонвойхоналар, 417 минг ўринли умумий овқатланиш корхоналари, 196 минг тонна ҳажмли муз-

(Давоми 3-бетда).

ВАТАН МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

(Боши 1-бетда).

Совет Озарбайжони сурункасига икки беш йилликдан буён барча қишлоқ хўжалик экинлари етиштиришни дадил ўстиришни таъминламоқда. Республика бултур ҳам давлатга дон, пахта, узум, сабзавот ва бошқа маоҳсулотлар сотиш планлари ҳамда социалистик мажбуриятларини муваффақиятли адо этди. Қишлоқ хўжалигини, экономиканинг бошқа тармоқларининг юксалтиришдан иборат қийин кураш фронтида Озарбайжон коммунистлари, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Гейдар Алиевич **Алиев** бошчилигидаги республика Компартияси Марказий Комитети жанговар меҳнат қилмоқдалар. Унга бугун Октябрь Революцияси ордени топширилади.

Ставрополь ўлка партия комитетининг биринчи секретари Всеволод Серафимович **Мураховский** Социалистик Меҳнат Қаҳрамони юксак унвонига сазовор бўлди. Ўтган йили Ставрополь ўлкасининг ғаллакорлари ажойиб натижаларга эришдилар. Улар Ватанга 2 миллион 400 минг тонна дон, бошқа кўпгина қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бердилар. Бултур бу бизнинг озиқ-овқат ресурсларимизга қўшилган жуда салмоқли ҳисса бўлди. Ставропольликлар келгусида ҳам ўз обрўларини юксак даражада сақлаб, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши суръатларини кучайтираберадилар, деб ўйлайман.

Коммунистик партия ва Совет давлати олдидаги хизматлари учун партия ходимларидан бир группаси — Арманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Карен Серопович **Демирчян**, Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Мухаммадназар Гапурович **Ғапуров**, Чечен Ингушия область партия комитетининг биринчи секретари Александр Владимирович **Власов**, Саратов область партия комитетининг биринчи секретари Владимир Кузьмич **Гусев**, КПСС Марказий Комитети бўлимларининг мудирлари Леонид Митрофанович **Замятин** ва Сергей Павлович **Трапезников** Ленин ордени билан мукофотланди.

Республика, ўлка ва область партия ташкилотлари, уларнинг партия комитетлари, партия аппаратининг масъул ходимлари мамлакат олдида турган вазифаларни бажаришда ниҳоятда катта роль ўйнаётганликлари тўғрисида илгари ҳам гапириб ўтган эдим. Ҳозир моҳирона ва серғайрат партия раҳбарлигининг аҳамияти ҳар қачонгидан кўра каттадир. Марказий Комитетнинг яқиндагина бўлиб ўтган май Пленуми буни яна бир марта эслатиб ўтди. Мукофотланган ўртоқлар бундан буён ҳам ленинчи партиямизнинг ишончини шараф билан оқлайберадилар деган умиддаман.

Мамлакатимизда коммунистик қурилиш вазифаларини амалга оширишда олий давлат органлари бебаҳо роль ўйнайдилар. Бу органлардаги иш катта тажрибани, билимни, ташкилотчилик қобилиятини, партиявий принципиаллик ва ташаббускорликни талаб этади. Бугун СССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари Иван Васильевич **Архипов**, СССР Олий Совети Президиумининг секретари Михаил Порфирьевич **Георгадзе** муносиб равишда Ленин орденини олмоқдалар.

СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг раиси Алексей Павлович **Шитиков** Октябрь Революцияси ордени билан, Белоруссия ССР Олий Совети Президиумининг раиси Иван Евтеевич **Поляков** Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотландилар.

Мен таниқли олимга, СССР Медицина Фанлари академиясининг президенти Николай Николаевич **Блохин**га Ленин орденини топшираётганлигимдан хурсандман. У медицина фанини, халқ соғлиғини сақлаш системасини ривожлантиришда актив иштирок этаётганлиги ва катта жамоатчилик фаолияти учун мукофотланди.

Биз экономика, илм-фан, маориф ва бошқа тинч ишлар билан шуғулланар эканмиз ҳамиша ҳушёр бўлиб туришга, Ватаннинг мудофаа қобилиятини тинимсиз мустаҳкамлашга мажбур бўлмоқдамиз. Зотан бугун муносиб совет саркардаси Совет Иттифоқи Маршали Кирилл Семенович **Москаленко**га Ленин орденини топшира туриб, яна бир марта шуни таъкидламоқчиманки, бизнинг партиямиз ва Совет давлати, бутун халқимиз шонли қуролли кучларимизни қадрлайдилар ва севадилар, уларни совет кишилари тинч меҳнати ҳамда бахт-саодатининг ишончли, шавкатли ҳимоячилари деб биладилар.

Азиз ўртоқлар, сизларнинг ҳар бирингизни Ватан бахт-саодати йўлидаги меҳнатингизга берилган юксак баҳо билан чин қалбдан муборакбод этишимга ижозат бергайсизлар. Сизлар янги катта муваффақиятларга эришувингизни, сиҳат-саломат ва бахтиёр бўлишингизни астойдил тилайман.

Сизлар бундан буён ҳам партия XXVI съезди қарорларини муваффақиятли бажариш учун, социалистик давлатимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлаш учун мумкин қадар кўп куч-ғайрат сарфлашларингизга партия Марказий Комитетининг ишончи комил.

* * *

Мукофотланган кишилар ўз меҳнатларига берилган юксак баҳо учун Коммунистик партияга, унинг ленинчи Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига, шахсан Леонид Ильич Брежневга сидқидилдан миннатдорчилик изҳор қилдилар. Улар ўзимизнинг бутун кучимиз, билимимиз ва тажрибамизни Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ишига, КПСС ҳамда Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсатини муваффақиятли равишда амалга оширишга, КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорларини бажаришга сарфлаймиз, совет кишиларининг фаровонлигини муттасил оширишга, Совет мамлакатининг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлашга бундан буён ҳам ҳар томонлама кўмаклашаверамиз, деб ишонтирдилар.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг ва мукофотланган кишиларнинг нутқлари зўр эътибор бериб тингланди ва қарсаклар билан кутиб олинди.

Мукофотларни топшириш чоғида ҳозир бўлган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, СССР Олий Совети Президиуми секретариатининг бошлиғи А. И. Лукьянов, бошқа ўртоқлар мукофотланганларни табриклаб, уларга мамлакатимизда коммунистик жамият барпо этиш ишида, Ер юзида тинчлик манфаатлари йўлида бундан буён ҳам самарали ишлашларини тиладилар.

(ТАСС).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

(Боши 1, 2-бетларда).

хоналар, 650 минг тонна маҳсулот сақланадиган сабзавот, картошка, мева омборхоналари ҳамда бошқа объектларни қуриб фойдаланишга топшириш ҳақидаги таклифи қабул қилинди.

СССР Маданият министрлигига, СССР Кинематография давлат комитетига, СССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетига, СССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советларига, ўлка ва область ижроия комитетларига:

Қишлоқ аҳолисига маданий хизмат кўрсатиш янада яхшиланишини, қишлоқ клуб муассасалари, кутубхоналар ва спорт иншоотлари кенгайтирилишини, уларни малакали кадрлар билан мустаҳкамлашни ва зарур моддий-техника ресурслари ажратилишини таъминлаш;

замонавий қишлоқнинг муҳим проблемаларини кўрсатиб берадиган, жонажон ўлкага меҳр-муҳаббат, қишлоқ хўжалик меҳнатига иззат-ҳурмат руҳини тарбиялайдиган янги фильмлар, спектакллар яратиш, концерт программалари, телевидение кўрсатувлари ва радиоэшиттиришларни тайёрлаш, китоблар нашр этиш ва тасвирий санъат асарларини яратиш соҳасидаги ишларни активлаштириш топширилди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига қишлоқ хўжалиги учун ажратилган автомобиль шассиларидан кичик қишлоқлар, хуторларнинг аҳолисига ва олис яйловларда банд бўлган ходимларга хизмат кўрсатиш учун зарур бўлган кўчма клублар, кўчма кутубхоналар ва кўчма кино установкалари тайёрлаш учун фойдаланиш, шунингдек қишлоқ мактабларида ва ҳунар-техника билим юртларида спорт заллари ҳамда иншоотлари қурилишига рухсат этиш ҳуқуқи берилди.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети медицина ходимлари, педагоглар, клуб ходимлари ҳамда физкультура ва спорт мутахассисларининг қишлоқда доимий ишлаб қолишини таъминлаш мақсадида:

— медицина ходимлари, педагоглар, клуб ходимлари ҳамда физкультура ва спорт мутахассислари тайёрлайдиган олий ўрта махсус ўқув юртларида ўқиш учун юбориладиган колхозчиларнинг ҳамда совхоз ишчиларининг фарзандларига СССР Министрлар Советининг 1970 йил 9 октябридаги 848-қарорида кўзда тутилган имтиёзларни;

—олий ва ўрта махсус ўқув юртларини тамомлаганидан кейин ихтисоси бўйича колхозлар, совхозларга ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари ва ташкилотларига доимий ишлаш учун бораётган физкультура ва спорт мутахассисларига КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1979 йил 22 майидаги 466-қарорининг дастлабки 3 йил ишлаш давомида иситиладиган ва ёритиладиган бепул квартиралар билан таъминлаш тўғрисидаги қисмини татбиқ этишни;

—қишлоқ жойларда ишловчи болалар музика, бадиий мактаблари ва санъат мактабларининг ўқитувчиларига КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1977 йил 10 ноябрдаги 981-қарорининг 13-бандида кўзда тутилган қулайликлар ва афзалликларни ҳамда қишлоқ жойларда ишлаётган физкультура ва спорт мутахассисларига ушбу банднинг «А», «В» ва «Г» кичик бандларида кўзда тутилган қулайликлар ва афзалликларни;

—қишлоқ жойларидаги педагог ходимларга ва мактабгача болалар муассасаларининг раҳбар ходимларига СССР Министрлар Советининг 1948 йил 10 февралдаги 246-қарорида ва СССР Министрлар Советининг 1971 йил 4 майдаги 255-қарори 6-бандининг «Б» кичик бандида кўзда тутилган қулайликларни татбиқ этишни зарур деб топдилар.

Қарорда белгиланадики, совхозлардаги уйларнинг турар-жой бинолари, амалдаги тартибга мувофиқ, хўжаликдаги уйлардан турар-жой майдони бериладиган совхоз ходимларини ва бошқа кишиларни жойлаштириш учун мўлжалланади ҳамда ушбу қарор қабул қилингунга қадар одам қўйилган уйларда ҳам бу уйлар хизмат турар жой-бинолари жумласига қўшилади.

ВЛКСМ Марказий Комитетининг жамоатчилик даъвати билан 30—35 минг йигит қизни ва студентлар қурилиш отрядлари составидан 250 минг кишини ҳар йили қишлоқ қурилиши ва мелиорация қурилишида, шу жумладан РСФСРнинг Ноқоратупроқ зонасидаги хўжаликларда ишлаш учун жамоатчилик даъвати билан 25 минг кишини ва студентлар қурилиш отрядлари составидан 120 минг кишини юбориб туриш тўғрисидаги ташаббуси маъқулланди.

Маҳаллий партия ва совет органларига, касаба союз ва комсомол ташкилотларига қишлоқ социал иқтисодий жиҳатдан қайта қуриш планларини амалга оширишда актив иштирок этишга ёшларни жалб қилиш борасида қўшимча тадбирларни кўриш топширилди. Ёшлар жонажон ўлкага меҳр-муҳаббат, ўз ҳаётини қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши билан боғлашга иштиёқ руҳида тарбиялансин. Қишлоқда уй-жой бинолари, коммунал хўжалик ва маданий-маиший объектлар қурилишига оталиқ ёрдами кўрсатиш соҳасида шаҳар комсомол ташкилотларининг иши активлаштирилсин.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети қишлоқнинг социал қайта қурилиши ғоят муҳим умумдавлат, умумхалқ вазифаси эканлигини таъкидладилар ҳамда партия, совет, қишлоқ хўжалик органлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, қишлоқ хўжалиги, қурилиш ташкилотлари ва саноат корхоналарининг ходимлари шу вазифани бажариш учун имкони бўлган ҳамма ишларни бажарадилар, деб ишонч билдирдилар.

ФИДОКОРОНА МЕҲНАТ — МУВАФФАҚИЯТ ГАРОВИ

ТОШЛОҚ. (Фарғона области), 30 май. (ЎзТАГ). СССР ташкил этилганлигининг юбилейи йилида саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ҳамма участкаларида янги муваффақиятларга эришиш, пахта, дон, сабзавотдан мўл ҳосил етиштириб, Ватанни қувонтириш, чорвачиликни интенсив ривожлантиришни таъминлаш — Фарғона области меҳнаткашларининг шиоридир. Фарғона области қишлоқ хўжалик ходимларининг Тошлоқ посёлкасида бўлиб ўтган кенгашида КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми маъқуллаган озиқ-овқат программасини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмаларини тезроқ бажариш учун нималар қилиш кераклиги тўғрисида гапирилди. Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Х. Умаров шу ҳақда доклад қилди.

Докладчи ва музокараларда сўзга чиққан Қува район партия комитетининг биринчи секретари М. Шербўтаев, Бувайда район ижроия комитетининг раиси А. Раҳимов, Киров районидаги «Бешариқ» совхозининг директори Е. Мелиев, Тошлоқ районидаги «Оқ олтин» маккажўхори дони етиштирадиган ва чорва молларни бўрдоқига боқадиган хўжаликлараро корхона директори А. Эгамбердиев, Ўзбекистон районидаги Ғафур Ғулом номли колхоз бригадири С. Худойқулов, Қува паррандачилик фабрикасининг паррандабоқар оператори В. Ф. Скашченко, «Фергакаоблколхозстрой» трестининг бошқарувчиси Э. Р. Бобоев шуни уқтирдиларки, бутун совет халқи қатори область меҳнаткашлари ҳам КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган озиқ-овқат программаси ва уни амалга ошириш тадбирлари тўғрисида»ги докладини зўр мамнуният билан кутиб олдилар. Бу ғоят муҳим, чинакам тарихий ҳужжатлар меҳнатда янги зафарларга, совет кишиларининг озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган талабларини янада тўла-тўкис қондириш учун ҳозиргача фойдаланилмаётган резервларни қидириб топишга руҳлантиради, деб таъкидлашди нотиқлар.

Кенгаш қатнашчилари Пленум қарорларидан руҳланган фарғоналиклар ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини янада ошириш, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш учун, совет кишиларининг фаровонлигини муттасил оширишнинг, Ватанимиз иқтисодий қудратини мустаҳкамлашнинг энг асосий шартларидан бири — озиқ-овқат маҳсулотлари тайёрлашни кўпайтириш учун социалистик мусобақани қандай авж олдираётганликлари тўғрисида гапириб бердилар.

Ғўза, маккажўхори, беда ривожидаги қолоқликни бартараф этиш — ҳозирги энг муҳим вазифа эканлиги кенгашда таъкидлаб ўтилди. Юксак уюшқоқлик, матонат ва қатъият кўрсатиш, озиқ-овқат программасини амалга оширишга киришилган дастлабки йилнинг ўзидаёқ имкони борича мўл ҳосил олинишини таъминлаш керак. Шу муносабат билан барча қишлоқ хўжалик экинзорларини парвариш қилиш суръатларини кескин кучайтириш ва сифатини ошириш, бегона ўтларга қарши самарали курашиш жуда зарурлиги таъкидланди.

Бунинг учун меҳнат ва материал ресурсларидан тўла-тўкис фойдаланиш лозим. Афсуски, ҳамма жойда ҳам бу соҳада кўнгилдагидек иш қилинаётгани йўқ, деб айтишди нотиқлар. Чунончи Ёзёвон, Охунбобоев, Бағдод, Фрунзе районлари ва бошқа районларда ғўзаларни яганалаш, тагини юмшатиш, минерал ўғитлар билан озиқлантириш ишлари пайсалга солинмоқда.

Яқин вақт ичида ҳосилни йиғиштириб олишга, уни ташиш ва қайта ишлашга тайёргарлик кўриш, маҳсулотни истеъмолчига етказиб бериш тадбирлари комплекси ишлаб чиқилиши лозимлиги кенгашда уқтириб ўтилди.

Чорвачиликни юксалтириш — озиқ-овқат программасини амалга ошириш муносабати билан қишлоқ меҳнаткашлари олдида турган асосий вазифаларнинг бирйдир. Кенгаш қатнашчилари бу тармоқни янада ривожлантириш йўлларини таҳлил этиб, чорвачиликни индустриал асосга кўчириш, ем-хашак базасини кенгайтириш ва яхшилаш, урғочи молларни ва аввало сигирларни кўпайтириш, наслчилик ишини яхшилаш энг асосий вазифа эканини уқтирдилар. Тошлоқ районидаги «Оқолтин» маккажўхори дони етиштирадиган ва чорва молларни бўрдоқига боқадиган хўжаликлараро корхонаси намуна қилиб кўрсатилди. Бу корхонада чорвачиликнинг юксак маҳсулдорлигига эришилган. Бошқа районлардаги бир қанча илғор колхоз ва совхозларда чорвачилик узлуксиз ривожланиб бормоқда. Уларнинг тажрибасини областдаги ҳамма хўжаликлар эгаллашлари керак. Чорвачилик ва сабзавотчилик маҳсулотлари етиштириш учун ёрдамчи хўжаликлар барпо этган Қўқон ёғ-мой комбинати ва бошқа корхоналарнинг ташаббусини ҳар тарафлама маъқулласа арзийди.

Нутқларда қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқлари: сабзавотчилик, боғдорчилик, токчилик, пиллачиликни ҳам уйғун равишда комплекс ривожлантириш зарурлиги таъкидланди. СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига қабул қилинган социалистик мажбуриятларни сўзсиз бажариш учун ҳар бир кишининг масъулияти тўғрисида алоҳида гапирилди. Меҳнат коллективларида барча мавжуд имкониятлар ва ресурсларни сафарбар этиш, уларни ҳаракатга келтириш юзасидан кенг миқёсда ташкилотчилик, сиёсий-оммавий ишларни авж олдириб юбориш — партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотларининг бурчидир. Агитаторлар, пропагандистлар, сиёсий докладчилар олдида КПСС Марказий Комитети Пленуми ҳужжатларининг, озиқ-овқат программасининг чуқур мазмунини ҳар бир меҳнатчи қалбига жо қилиш вазифаси турибди.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов катта нутқ сўзлади.

Қишлоқ хўжалиги ходимлари кенгашининг қатнашчилари КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларини, ўртоқ Л. И. Брежнев кўрсатмаларини муваффақиятли равишда турмушга татбиқ этиш юзасидан конкрет тадбирларни белгиладилар.

ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИК — КАТТА РЕЗЕРВ

ШАХТА ФЕРМАСИ

«Средазуголь» бирлашмаси 9-шахтасининг ёрдамчи хўжалиги анча йироқдаги тоғларга жойлашган. Бу ерда асосан қўйлар боқилмоқда. Улар яйловларда, табиий ўтлоқларда парвариш қилиняпти. Шахтада ёрдамчи хўжаликни ташкил этиш қуёндан бошланган эди. Сўнгра қўйларга ўтишди. Эндиликда эса йирик шохли қорамоллар харид қилишга киришдилар. Ҳозирги вақтда ёрдамчи хўжаликда ҳар бир ишловчи ҳисобига 25 килограммга етказиб гўшт етиштирилмоқда. Шахтёрлар бундай агроцехни қандай қилиб яратдилар? Шахта директори А. МУСАЖОНОВ шундай ҳикоя қилади:

— ҲА, аввал бизда қуёнлар боқилди. Ҳозирги миқёсларимизга нисбатан бу жуда арзимас эди, албатта. Лекин, шу қуёнчилик фермаси шахтанинг ҳар бир ишчисида янги ишга қизиқиш уйғотди. Уларда ёрдамчи хўжалик муҳим аҳамиятга эга эканлигига бўлган ишончни кучайтирди. Агар бу хўжалик оқилона олиб борилса, коллективни озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни анча яхшилаш мумкинлигини кўрсатди.

Биз 1-Май байрами арафасида магазинимизда ўз фермамизда етиштирилган гўштни дастлаб реализация қилганимиз ҳали эсимда. Ўша вақтда кўпчилик уни маъқуллаб кутиб олди. Бу муҳим ишга шубҳа билан қаровчилар қолмади. Шунинг учун ҳам бундан уч йил муқаддам шахта касаба союз йиғилишида корхонанинг ўз агроцехини яратиш ва унинг ҳисобига озиқ-овқат ресурсларини кўпайтириш ҳақида батафсил сўз борганда ҳамма бир ёқадан бош чиқариб уни қўллаб-қувватлади. Қўйлар боқишга аҳд қилдик. Албатта, ёрдамчи хўжалигимиз оддий, вақтинчалик бўлмаслигига алоҳида эътибор бердик. Уни узоқ муддатга мўлжаллаб қурадиган бўлдик. Ўша вақтда кўпгина кишилар нега энди хўжаликни қўйни боқишдан бошладик, деб ҳайрон бўлишди ҳам. Чунки, шаҳардаги аксарият корхоналар ишни чўчқачилик комплекслари қуришдан бошлашган эди. Бу тез бўлиши ва арзонга тушиши аниқ эди. Биз эса масалага бошқача ёндошдик. Бунда биринчи навбатда ем-хашак етиштиришни ҳисобга олдик. Ғалла, беда, бошқа турдаги ем-хашак етиштириш учун ўзлаштириладиган еримиз йўқ эди. Айланма посёлкаси атрофида 500 гектарга яқин тоғ ён бағрини корхонамиз ихтиёрига беришди. Бу ерда ем-хашак экинлари экиш учун бир неча йил вақт керак бўларди. Қўйларни эса шу яйловларда боқиш мумкин эди.

Бошланишига бор-йўғи 50 та қўй сотиб олдик. Биз улар учун қўралар қурдик. Биринчи йилиёқ ерларни ўзлаштиришга киришдик. Бунинг учун 6 кишидан иборат махсус бригада ташкил этилди. Бу бригаданинг ихтиёрига бульдозер, скрепер, трактор бошқа зарур техника воситалари берилди.

Ҳозиргача 40 гектарга яқин ер ўзлаштирилди. Бу йил яна 20 гектар ерни ўзлаштириш назарда тутилмоқда. Бундай майдонларга ғалла ва беда экдик, янги ерларда маккажўхори, рапс, хашаки лавлаги экишни назарда тутяпмиз.

Ем-хашақ базасини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор беряпмиз. Ҳозирги вақтда хўжалигимизнинг асосий эътибори шунга қаратилган. 3 йил давомида қўйлар сони 300 бошга етди. Беш йиллик охирига келиб улар боши мингтага етиши керак. Бундан ташқари ўтган қиш охирларида 30 бош йирик шохли қорамол сотиб олдик. Собиқ қуёнчилик фермасини паррандада боқиш учун қайта ускуналадик.

Ҳозирги вақтда ёрдамчи хўжалик белгиланган график бўйича шахта ишчиларини гўшт билан таъминлаб турибди. Беш йиллик охирига бориб биз ҳар бир ишловчи ҳисобига гўшт етиштиришни 40 килограммга етказмоқчимиз. Бу ҳам чегара эмас. Маҳсулотнинг бир қисми ошхонамизга берилмоқда. Бу таомлар хилини кўпайтириш имконини беради. Ошхонада шахтёрларга берилаётган таом турли-туман, тўйимли бўлиши билан бирга арзон ҳамдир, у 60—70 тийиндан ошмайди.

Шахтёрлар ўз корхоналари магазинидан ёрдамчи хўжаликда етиштирилган сут, қаймоқ, тухумни доим олиб турадиган вақт ҳам келиб қолади. Бу биз интилаётган сўнгги марра эмас, албатта. Биз тоғларда қўйлар боқиладиган қўралар қуришга киришдик. Бульдозерлар ва скреперлар лалмикор ерларни текисламоқда. Менимча, эндиликда ёрдамчи хўжалик ташкил этиш ташаббуси билан чиққанларнинг хайрли ишига ишончсизлик билан қаровчилар қолмади. Ҳар бир ишчи умум ишига ўз ҳиссасини қўшишга, агроцехга қўлидан келганча ёрдам беришга ҳаракат қилмоқда.

ОДАМЛАР ТЎҒРИСИДА, СОВЕТ КИШИСИ ҲАҚИДА КОНКРЕТ ҒАМХЎРЛИК

УРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ «СССРНИНГ 1990 ЙИЛГАЧА БУЛГАН ДАВРГА МЎЛЖАЛЛАНГАН ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ ВА УНИ АМАЛГА ОШИРИШ ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ДОКЛАДИНИ, КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ 1982 ЙИЛ МАЙ ПЛЕНУМИНИНГ ҲУЖЖАТЛАРИНИ УРГАНИШГА ДОИР

Коммунистлар, барча меҳнаткашлар Л. И. Брежневнинг «СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган озиқ-овқат программаси ва уни амалга ошириш тадбирлари тўғрисида»ги докладини, КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми ҳужжатлари билан ғоят қизиқиб ва чуқур мамнун бўлиб танишмоқдалар.

Актив сиёсий ишни авж олдириб юбориш, Л. И. Брежнев докладининг ғоявий бойлигини, КПСС Марказий Комитети Пленумининг ҳужжатларини ўрганишда, қишлоқ хўжалигини янада юксалтиришда, СССРнинг озиқ-овқат программасини амалга оширишда ўз шахсий ҳиссасини кўпайтиришда коммунистларга, комсомолларга, барча совет кишиларига ёрдам бериш—партия ташкилотларининг энг муҳим бурчидир. Шу мақсадда бу йил июль ойида партия ўқуви ва иқтисодий таълим системасида иккита машғулот ўтказилади.

Пропагандистларга ёрдам тарзида **машғулотларнинг намунали плани** эълон қилинмоқда.

1. КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумининг тарихий аҳамияти. Л. И. Брежневнинг Пленумдаги доклади — революцион назарияни, КПССнинг ленинча аграр программасини ижодий ривожлантиришга қўшилган катта ҳисса. КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил март Пленумидан кейин қишлоқ хўжалигида (мамлакатда, республикада, ўлкада, областда, районда, хўжаликда) қилинган ишнинг якунлари. Совет деҳқонларининг турмуш ва меҳнат шароитларидаги чуқур ўзгаришлар. Партиянинг ҳозирги аграр сиёсати—илмий, тўғри сиёсат эканлиги.

Қишлоқ хўжалигини янада юксалтиришга оид, озиқ-овқат программасини ҳал этишга хизмат қиладиган кенг миқёсли, таъсирчан тадбирларнинг объектив зарурлиги.

2. СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган озиқ-овқат программаси.

— **Агро-саноат комплексини ривожлантиришнинг асосий вазифалари** (мамлакатда, республикада, ўлкада, областда, районда, хўжаликда).

Дон етиштиришни жадал ва барқарор кўпайтириш — энг муҳим проблема. Чорвачилик мустаҳкам ем-хашак базасини вужудга келтириш — қишлоқдаги зарбдор фронт. Картошка, мева-сабзавот ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш, сифатини ошириш, нобуд бўлишини қисқартириш. Қанд-шакар, ўсимлик ёғи ва маргарин маҳсулоти, чой барги, пахта етиштиришни ошириш, балиқ овлашни кўпайтириш.

Корхона ва ташкилотларнинг ёрдамчи хўжаликларида озиқ-овқат етиштириш анча кўпайтирилсин. Қишлоқдаги ҳар бир оиланинг томорқа участкаси бўлсин.

— **Агро-саноат комплексининг моддий-техникавий базасини** ривожлантириш. Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш ишлаб чиқариш потенциалидан юксак самарали фойдаланиш, комплекснинг моддий-техникавий базасини мустаҳкамлаш — озиқ-овқат программасини муваффақиятли рўёбга чиқаришнинг энг муҳим шарти. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини комплекс механизациялаш ва саноат озиқ-овқат тармоқларини техника билан қайта қуроллантириш. Қишлоқ хўжалигини химиялашни ва ерларни мелиорациялашни ривожлантириш. Капитал маблағлардан тўла-тўкис ва самарали фойдаланилсин. Агро-саноат комплексининг қурилишлари — алоҳида давлат аҳамиятига эга бўлган зарбдор қурилишлардир. Агро-саноат комплексини транспорт билан таъминлаш — энг муҳим вазифалардан бири.

Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқаришда илм-фан ролини кучайтириш. Илм-фан ва техника ютуқлари, илғор тажриба ҳамма жойда сабот ва изчиллик билан жорий этилсин.

— **Қишлоқни социал жиҳатдан қайта қуриш — озиқ-овқат программасининг таркибий қисми.** Қишлоқ аҳолисининг фаровонлиги, маданияти даражасини, унга медицина ва маиший хизмат кўрсатиш даражасини янада ошириш. Кадрларнинг қишлоқда мустаҳкам ўрнашиб қолиши учун зарур шароитларни яратиш. Йўлларни жадал қуриш.

Белгиланган тадбирлардан кузатилган мақсад — имкони борича қисқа муддатларда аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан пухта равишда таъминлашдан иборат. Маҳсулот етиштиришни интенсивлаш — қишлоқ хўжалиги самарадорлигини оширишдаги бош вазифа.

3. Озиқ-овқат программасини амалга ошириш йўллари.

— Қишлоқ хўжалигини ва агросаноат комплексининг бошқа тармоқларини бошқаришни яхшилаш. Озиқ-овқат программаси — агросаноат комплексини планлаштириш ва бошқаришдаги принципиал янги қадам. Ишлаб чиқаришни бошқаришнинг демократик принципларини ривожлантириш. Территориал агросаноат бирлашмалари ва агросаноат комиссиялари. Бошқарувнинг район бўғини масъулиятини ошириш.

— Иқтисодий механизмни такомиллаштириш ҳамда колхоз ва совхозларнинг экономикасини мустаҳкамлаш, уларнинг барқарор рентабеллигини таъминлашда хўжалик ҳисобининг ролини кучайтириш. Колхозлар, совхозлар ва уларга хизмат қилувчи тармоқлар ўртасидаги ўзаро манфаатли муносабатларни таъминлаш.

— Маҳсулот етиштиришни кўпайтиришдан ва унинг сифатини оширишдан қишлоқ хўжалиги ходимларининг моддий манфаатдорлигини кучайтириш.

— Чорвачиликда машғул бўлган ходимларнинг колхозларда, совхозларда ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарида мустаҳкам ўрнашиб қолишига доир тадбирлар.

Қишлоқ аҳолисининг уй-жой, коммунал-маиший ва социал маданий шароитларини янада яхшилаш.

— Колхоз ва совхозларни раҳбар кадрлар ва мутахассислар билан мустаҳкамлаш ҳамда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантиришда, уларнинг роли ва масъулиятини ошириш.

— Бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлиги ҳар томонлама оширилсин, коллективлардаги маънавий-психологик иқлим, уюшқоқлик ва интизом даражаси, меҳнатнинг самарадорлиги, пировард натижалар уларнинг фаолиятига ҳал қилувчи даражада боғлиқдир. Одамлар билан ишлаш — партия ташкилотларининг ишидаги бош вазифа. Ўртага қўйилган вазифаларни ҳал этишда, ташкилий ва ғоявий-тарбиявий ишни такомиллаштиришда қишлоқ район партия комитетларининг роли. Озиқ-овқат программасини амалга ошириш учун министрликлар ва идораларнинг, хўжалик раҳбарларининг, касаба союзлари ва комсомолнинг масъулияти.

КПСС Марказий Комитети Пленуми ишлаб чиққан тадбирлар қишлоқдаги иқтисодий вазиятни яхшилаши, соғломлаштириши керак. Бу тадбирлар ўз кўламлари, барча колхоз ва совхозларга таъсир қилиш чуқурлиги жиҳатидан жуда катта хўжалик — сиёсий аҳамиятга эга бўлган ҳужжатлардир.

4. Озиқ-овқат программасини бажариш — умумхалқ иши. Совет халқи КПСС Марказий Комитети май Пленумининг қарорларини, СССРнинг озиқ-овқат программасини якдиллик билан қўллаб-қувватламоқда ва маъқулламоқда. Умумхалқ социалистик мусобақаси янада юксалмоқда. Коммунистлар билан комсомоллар фидокорона меҳнат қилиш, ташаббускорлик, ирода ва сабот-матонат намунасини кўрсатишлари керак.

Озиқ-овқат программасининг муваффақиятли амалга оширилиши қишлоқ хўжалигини юксалтиришда туб бурилиш бўлганини билдиради, бутун халқ хўжалигининг тараққиётини таъминлаш имконини беради.

Озиқ-овқат программаси 1982 йилдаёқ ўзининг дастлабки самараларини бериши керак. Деҳқончилик, чорвачиликдаги, қурилишдаги юксак натижалар — Улуғ Октябрнинг 65 йиллигига ва ССР Иттифоқининг 60 йиллигига энг яхши туҳфадир.

Озиқ-овқат программаси; КПСС Марказий Комитети май Пленумининг ҳужжатлари тинчлик ишига хизмат қилади. Совет кишиларининг меҳнати — социалистик Ватан қудрати ва равнақини мустаҳкамлашнинг негизидир.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

ЖАҲОНШУМУЛ ТАРИХИЙ АҲАМИЯТГА МОЛИК ВОҚЕА

УЛАН-БАТОР. МХРП Марказий Комитетининг органи «Унен» газетаси бундай деб ёзади: КПСС Марказий Комитети май Пленуми, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг Пленумдаги доклади ленинча аграр сиёсатга, социалистик давлатни социал-иқтисодий ривожлантириш вазифаларини ҳал этишга муҳим ҳисса қўшади.

Л. И. Брежневнинг «СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган озиқ-овқат программаси ва уни амалга ошириш тадбирлари тўғрисида»ги докладида баён этилган қоидалар ва хулосалар, деб уқтириб ўтилади мақолада, Совет Иттифоқи учун эмас, шу билан бирга бошқа социалистик мамлакатларнинг халқ хўжалиги фаолиятини такомиллаштириш учун ҳам жуда катта аҳамиятга эгадир. Монголия қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари Л. И. Брежнев докладини зўр эътибор ва ғоят қизиқиб кутиб олдилар ҳамда озиқ-овқат программасини ўз ишлари учун йўл-йўриқ, ҳаракат учун конкрет раҳбарлик деб ҳисобламоқдалар.

(ТАСС).

▲ ЧССР. Совет Иттифоқи ёрдамида Братиславада барпо этилган нефть-химия комбинати Чехословакия химия саноатининг энг йирик корхоналаридан бирига айланди. Бу ерда «Дружба» трубопроводи орқали келадиган совет нефти қайта ишланади.

Суратда: комбинатнинг этилен ишлаб чиқариш бўйича технологик қурилмаси.

ЧТК—ТАСС фотоси.

КЎПЧИЛИК АМЕРИКАЛИКЛАРНИНГ ФИКРИ

НЬЮ-ЙОРК. Америкаликларнинг жуда катта кўпчилиги ядро қуролини синаб кўришни, ишлаб чиқаришни ва кўпайтиришни тўхтатишни ҳамда Қўшма Штатлар билан Совет Иттифоқини айни бир миқдорда ядро кучларига эга бўлишини талаб қилмоқда. «Нью-Йорк таймс» газетаси «Си-би-эс» телекомпанияси билан жамоатчилик фикрини сўраб чиққанида, америкаликларнинг 87 проценти ядро қуролларини кўпайтирмасликни талаб қилди. Сўраб чиқиш натижалари Рейган маъмуриятининг ядро қуроллари соҳасида СССРдан устунлик қилиш ва ядро қуролини кўпайтирмаслик ғоясини рад қилиши АҚШ халқларининг фикрига хилоф эканлигини кўрсатиб турибди.

(ТАСС, 31 май).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

▲ МАДРИД. «Ишсизлик ва иқтисодий тангликка барҳам берилсин!» шиори остида Севилда ишчилар комиссиялари уюштирган меҳнаткашларнинг кўп минг кишилик намойиши бўлиб ўтди.

Намойиш тугаганидан кейин бўлиб ўтган митингда ишчилар комиссиялари секретари Антонио Родриго гапириб, маъмурларнинг иқтисодий сиёсатини кескин танқид қилди. У иш билан таъминлаш гарантияланишини ва иш ҳақи оширилишини талаб қилди.

▲ ҒАРБИЙ БЕРЛИН. Шаҳар сенатининг эски уйларда квартира ҳақини қарийб икки баравар ошириш тўғрисидаги қарори Ғарбий Берлин жамоатчилигида кескин норозилик туғдирди. Бу қарор, деди Ғарбий Берлин бирлашган социалистик партияси правлениеси секретариати ва бюросининг аъзоси Г. Флихтбайл, меҳнаткашларнинг социал ҳуқуқларига ҳуруж қилишда янги қадамдир. Бу қарор кўплаб Ғарбий берлинликларнинг манфаатларига бутунлай мос келмайди. Шаҳар аҳолисидан 250 мингдан кўп киши шаҳар маъмурларининг уй-жой сиёсатини ўзгартиришини талаб этувчи баёнотга имзо чекди.

▲ ЖАЗОИР. Бу ерда «Ривожланиш ва халқаро муносабатлар» мавзуида халқаро семинар ўз ишини тугатди. Семинарда турли давлатлардан 60 дан кўп таниқли олим, шу жумладан социалистик ҳамдўстлик мамлакатларидан келган сиёсат ва давлат арбоблари иштирок этдилар. Халқаро тинчлик ва хавфсизликни сақлаш, қуролланиш пойгасини чеклаш, қуролсизланиш — халқлар ўртасида кенг ва ўзаро манфаатли ҳамкорликни йўлга қўювчи энг муҳим шартлардир. Семинарда нутқ сўзлаган кўпчиликнинг асосий фикри ана шундай бўлди.

[ТАСС].

ШИМОЛИЙ АТЛАНТИКА АССАМБЛЕЯСИ СЕССИЯСИ

ЛИССАБОН. Португалиянинг Фуншал шаҳрида (Мадейра оролида) Шимолий Атлантика ассамблеясининг сессияси ўз ишини ғоят маҳфий суратда давом эттирмоқда.

Маҳаллий газеталар илиб олган маълумотларга қараганда, сессия иттифоқчилар ўртасида жиддий ихтилофлар вазиятида ўтмоқда. «Коррейо да маньян» газетасининг хабар беришича, Португалиянинг ҳарбий ва иқтисодий комиссиялардаги вакиллари Шимолий Атлантика блокига аъзо бўлган мамлакатлар, биринчи навбатда АҚШ томонидан ёрдам камайтирилганидан очиқдан-очиқ норозилик билдирдилар. Давлат планлаштириш секретари Алберту Регейра, жумладан Португалиянинг заиф саноати НАТО талаб қилаётган ҳарбий харажатлар юкига бардош беришга қодир эмас, деб айтди.

Сессияда Фолкленд (Мальвин) ороллари теварагидаги можаро гарчи бу масала расмий равишда кун тартибига киритилмаган бўлсада, алоҳида ўрин тутмоқда. Испаниянинг кузатувчилар сифатида Мадейрада қатнашаётган вакиллари Лондон билан Вашингтон тиқиштираётган позициядан фарқли позицияни тутдилар. Улар Лотин Америкаси билан анъанавий алоқалар Мадрид учун НАТО доирасидаги бирдамликдан кўра муҳим эканлигини яна таъкидлаб ўтдилар.

(ТАСС).

Тошкент кинофестивали: тарихий дақиқалар

А. Абалян фотоэтюди.

СЎЗ — ФЕСТИВАЛЬ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

УНУТИЛМАС ТААССУРОТЛАР

Мустафо ТУАТИЙ, журналист, Тунис коммунистик партияси ҳафталик нашри ходими

— МЕНИНГ мақсадим — энг аввало: фестиваль фильмларини кўриш, сўнгра ўзбек халқининг ҳаёти билан яқиндан танишишдир. Қолаверса, Совет Иттифоқида яшовчи болаларнинг ҳаёти тўғрисида китоб ёзишни ҳам ўйлаб қўйганман. Чунки, мен Москва ва Тошкентда болаларнинг соғлом ўсишлари, яхши тарбияланишлари учун ҳамма шарт-шароитлар яратиб берилганлигини ўз кўзим билан кўрдим. Хусусан, Москвада ёш томошабинлар театри ва болалар циркининг иш фаолияти менда ғоят кучли таассурот уйғотди. Совет Иттифоқида ёш авлоднинг тарбиясини кўзлаб жуда кўплаб фильмлар яратилаётгани кишини қувонтиради. Чунки Африка мамлакатларининг кўпчилиги бундай имкониятларга эришиш учун сабр-матонат билан ҳали кўп кураш олиб бориши лозим...

Ўзбекистон пойтахтининг замонавий архитектураси, кўча ва майдонларининг озода, шинамлиги менга жуда ёқди. Ҳаётимда Европа ва Африка қитъасининг кўпгина шаҳарларида бўлганман, лекин Тошкент қалбимда алоҳида бир меҳр уйғотди. Биз В. И. Ленин марказий музейининг Тошкент филиали, республика Киночилар уйининг янги биноси билан танишдик. Уч қитъа экран усталарининг янги фильмларини томоша қилдик, турли мавзудаги мароқли учрашувларнинг шоҳиди бўлдик...

Ватанимга қайтиб боргач, халқаро Тошкент фестивалидан олган унутилмас таассуротларимни ўз асарларим орқали бекам-кўст халқимга етказишга ҳаракат қиламан.

ТАЖРИБА МАКТАБИ

Френсис КАМУТЕРА, кинорежиссёр [Уганда].

— БУНДАН аввал республикангиз, унинг пойтахти Тошкент — дўстлик, тинчлик ва ғоят замонавий шаҳар эканлигини кўп марта эшитган эдим. Бироқ, уч қитъа киносанъати намояндаларининг навбатдаги фестивалида қатнашиш бахтига муяссар бўлиб, шаҳар билан яқиндан танишгач, бунга яна бир бор ишонч ҳосил қилдим.

Биз, анжуман иштирокчилари бу ерда ўз картиналаримизни намойиш этибгина қолмай, бир-биримиздан кўп нарсаларни ўрганмоқдамиз, ўзаро тажриба алмашмоқдамиз. Шу билан бирга ҳар куни бўлаётган турли учрашув ва йиғилишларда актив қатнашмоқдамиз. Африка озодлиги куни муносабати билан В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети маданият саройида бўлиб ўтган йиғилишда ва янги замонавий санъат кошонаси — республика Киночилар уйининг очилиши муносабати билан бўлган тантаналарда иштирок этдик.

Бизнинг ҳар бир кунимиз мазмунли ўтмоқда. Ўзбек халқининг бугунги ҳаёти ҳақидаги таассуротларимиз борган сари бойиб бормоқда. Тошкентнинг замонавий архитектура ва миллий меъморчилик анъаналари уйғунлашиб кетган осмонўпар бинолари, кўм-кўк дарахтларга бурканган кўча ва хиёбонлари бизга жуда ёқди.

Мен бундай йирик халқаро анжуманда илк бор иштирок этаяпман. «Касалликка қарши кураш» деб номланган ҳужжатли фильмимиз фестиваль қатнашчилари ва меҳмонлари, барча санъат мухлислари эътиборига ҳавола қилинмоқда. Ярим соат давом этадиган бу лентамизда биз мамлакатимизда кўз касалликларини даволаш борасида олиб борилаётган ишлар ҳақида ҳикоя қилдик...

Ўйлайманки, VII халқаро Тошкент кинофестивали биз санъаткорлар учун ҳамиша илҳом манбаи ва тажриба мактаби, тинчлик, ижтимоий тараққиёт ва халқлар озодлиги учун курашида отланган тараққийпарвар санъат намояндалари учрашадиган муътабар анжуман бўлиб қолаверади.

ПОЙТАХТИМИЗДА ЯКУНЛАНАДИ

БУГУН пойтахтимиздаги А. М. Горький номли рус давлат академик драма театри биносида Москва область драма театрининг гастроллари бошланади. Мухбиримиз шу муносабат билан театрнинг бош режиссёри, РСФСРда хизмат кўрсатган артист Е. КЕМАРСКАЯ билан учрашиб, ундан бадиий коллективнинг ижодий сафари ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилди.

— ТЕАТРИМИЗ ўзининг 52-мавсумини Ўзбекистон пойтахтида якунлайдиган бўлди. Биз бу хабарни эшитган пайтимиздаёқ ниҳоятда қувондик. Чунки шуҳрати бутун оламга кетган Тошкентда биринчи марта бўлиш — ҳар бир кишининг юксак орзусидир. Айни чоқда, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги нишонланадиган йилда юксак дидли ўзбек томошабинларининг имтиҳонидан ўтиш бизга жуда катта масъулият юклайди.

Театримиз ўз тарихида қардош республикалар драматургияси асарларига катта эътибор билан қараб келмоқда. Саҳнамизда А. Корнейчук, Я. Райнис, Ю. Грушас, Д. Урнявичутс, А. Макаенок, А. Чхаидзе, О. Иоселиане, И. Друцэ, А. Каштанов каби муаллифларнинг замондошларимиз маънавий дунёсини чуқур очиб берадиган саҳна асарлари намойиш қилинди.

Анъанага биноан биз Тошкентга кейинги пайтда украин драматурги Валерий Врублевский пьесаси асосида саҳналаштирилган «Кафедра» спектаклини тайёрлаб келдик. Бу саҳна асарида партия ташкилотининг секретари Барвинская (артист В. Косенко) ва педагог Гурин (артист Ю. Смирнов) кафедра мудирлигига Бризгалов (РСФСРда хизмат кўрсатган артист Ю. Стосков)нинг қайта сайланиши муносабати билан виждон, принципиаллик ва келажак олдидаги масъулият масаласини ўртага ташлайдилар. Спектакль томошабинларни фаол гражданлик позициясида бўлишга, юксак ахлоқий нормаларни қарор топдириш учун курашиш лозимлигига ундайди.

Биз гастролимизни болаларни ҳимоя қилиш халқаро кунида бошлаяпмиз. Бу санани санъаткорларимиз драматург М. Шатровнинг «Қизил яйловдаги кўк тулпорлар» спектаклини кўрсатиш билан нишонлайдилар. Совет театри ленинномасига улкан ҳисса бўлиб қўшилган бу асарни мамлакатимизнинг кўпгина коллективлари саҳнага қўйишди. Бироқ ҳар бир коллективнинг бу пьесага муносабати ўзига хос бўлиши, табиийдир. Репертуаримиздан мустаҳкам ўрин олган бу спектаклдаги ролларни В. Потрясов, Е. Васильева, А. Карпенко, В. Малявина каби етакчи актёрларимиз ижро этадилар. Театримиз бу саҳна асари ва ёшлар ҳаётидан олинган бошқа спектакллар туркуми учун Москва область Ленин комсомоли мукофотига сазовор бўлди.

МОСКВА ОБЛАСТЬ ДРАМА ТЕАТРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ

Тошкент томошабинларига рус классик драматургиясидан А. Островский ва Н. Соловьевларнинг «Ёввойи одам» асари тақдим этилади. Бу спектаклдаги бош роль ижроси учун истеъдодли актрисамиз Т. Михайлова «Олтин куз» фестивалининг махсус дипломи билан тақдирланган. Шунингдек, репертуаримизда ғарб классик драматургиясидан Ж. Б. Мольернинг «Тартюф», Б. Брехтнинг «Уч чақалик опера» асарлари бор. Бу спектаклларда РСФСРда хизмат кўрсатган артистлар Ю. Стосков ва Т. Гаврилова, Т. Иванцова, Л. Ильин, Т. Иванова каби актёрларимиз ўз маҳоратларини намойиш қиладилар.

Шу мавсумда саҳналаштирилган француз драматурги Пьер Шенонинг «Саломат бўлинг» номли комедияси эса кўринишдан қувноқ, бироқ ўзида чуқур ижтимоий мазмунни ифодалаши билан эътиборни тортади. Драматург Р. Кацнинг «Толя Апраксиннинг ўқитувчилар хонасида шахсан эшитган гаплари» спектакли юқори синф ўқувчилари ва ота-оналар учун ҳам бирдай қизиқарли. Уни режиссёр В. Александрушкин саҳналаштирган. Бош ролни томошабинларга «Шоҳ Стаханинг ёввойи ови», «Иван ва Коломбина» каби фильмлар орқали яхши таниш бўлган А. Харитонов ўйнайди. Бу истеъдодли санъаткор СССР ва РСФСР Давлат мукофотлари лауреатлари Э. Братинский ва Э. Рязановларнинг «Муғомбирлар» комедиясидаги етакчи образни ҳам ижро этади. Биз жами ўнта ва болаларга атаб «Гўзал Василиса» ҳамда «Аленушка ва Иванушка» номли спектаклларни намойиш этамиз.

Ижодий сафаримиз фақат саҳна асарлари кўрсатишдан иборат бўлиб қолмайди. Тошкентнинг диққатга сазовор жойлари билан танишиш, завод ва фабрика, колхоз ва совхозларда учрашувлар ўтказишни режалаштирганмиз. Намойиш этилган асарлар юзасидан фикр-мулоҳазаларни билиш, ютуқ ва камчиликларимизни англаш биз учун ниҳоятда муҳимдир.

Ўйлайманки, тошкентлик санъат мухлислари иштирокидаги учрашувлар таассуротларга бой бўлади.

Спектаклларимизга марҳамат қилинг, азиз томошабинлар!

Редактор Н. НАСИМОВ.

БУГУН — БОЛАЛАРНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ХАЛҚАРО КУНИ

МЕҲР ВА ЭЪЗОЗ БИЛАН

БОЛАЛАР — бизнинг келажагимиз, ҳаётимизнинг мазмуни, таянчимиздир. Уларнинг беғуборлиги, табассуми, самимияти ҳар бир юракка қувонч ва мадад бағишлайди. Партия ва ҳукуматимиз фарзандларимизнинг бахтиёр ва шод яшашлари борасида доимий ғамхўрлик кўрсатмоқда. Ворисларимизнинг келгусида жамиятда тутадиган ўрнига алоҳида эътибор ва эъзоз билан муносабатда бўлаётир. «Болалар... оталар ишини давом эттиришлари лозим. Улар ер юзида ҳаётни яхшироқ ва бахтлироқ қилишларига аминман»,— деган эди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев.

Умримиз давомчиларига берилган бу юксак баҳо кенжа авлодни соғлом ва бақувват қилиб тарбиялашдек муқаддас вазифани адо этишга ҳам чорлайди. Бу жиҳатдан олганда бутун мамлакатимиздаги каби областимизда ҳам кўпгина тадбирлар амалга оширилмоқда. Кейинги йиллар ичида болалар саломатлигини муҳофаза қилишга эътибор анча кучайди. Қатор амбулаториялар, поликлиникалар, ихтисослашган касалхоналар, спорт-соғломлаштириш лагерлари, санаторийлар ва бошқа дам олиш зоналари фойдаланишга топширилди. Ҳозирги пайтда областда 8 та шифохона, 34 та болалар бўлими ва 105 та поликлиника ҳамда болалар кабинетлари кенжа авлодга хизмат кўрсатаётир.

Оналик ва болаликни муҳофаза этишга ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ аҳамият берилмоқда. Шифохоналарда фарзандлари билан бирга ётган оналарни ҳам медицина кўригидан ўтказиш, даволаш ишлари яхшиланмоқда.

Ўтган йилнинг ўзида аёллар учун 11 та консультация хоналари ишга туширилди ва уларнинг сони 200 дан ошиб кетди. Тез ёрдам станциялари қошида педиатрия бригадаларининг ташкил этилиши бемор болаларга сутканинг истаган пайтида хизмат кўрсатиш имконини берди.

Болалар даволаш муассасаларининг моддий базаси тобора мустаҳкамланиб бораётганлиги, айниқса, қувончлидир. Орджоникидзе районида болалар бўлими учун янги бино қуриб берилди. Ангрен ва Чирчиқ шаҳарларида 2 та поликлиника фойдаланишга топширилди. Оққўрғон, Ғалаба ва Янгийўл районларида эса чақалоқлар учун сут маҳсулотлари ошхоналари ишга туширилди.

Кўнгилли дам — қувноқ кайфият, тетиклик гаровидир. Ҳар йили ёзги мавсумда 400 мингдан зиёд бола мириқиб ҳордиқ чиқармоқда. Ангрен, Олмалиқ, Чирчиқ шаҳарларидан ташқарида ташкил этилган истироҳат зоналарида болалар билан бирга оналарининг ҳам дам олиши учун қулайликлар яратилиб берилди. Гап бола соғлиғини мустаҳкамлаш, уларни жисмоний бақувват қилиб тарбиялаш ҳақида борар экан, унда шифокор кадрларнинг роли катта эканлигини таъкидлаш ўринлидир. 1981 йилнинг ўзида областдаги 520 нафар малакали болалар врачлари сафига яна 81 нафар педиатр келиб қўшилди. Улар шаҳарлар, районлар, қишлоқ, участка касалхоналари, поликлиникалар ва амбулаторияларда муваффақиятли ишламоқдалар.

Аммо нажоткорлар зиммасида ҳали қилинадиган ишлар кўп. Педиатрлар янги туғилган чақалоқларни мунтазам назоратдан ўтказиш, профилактика ишларини янада жонлантириш бўйича фаолиятларини активлаштиришлари керак. Бевосита далада меҳнат қилаётган ва ҳомиладор аёлларга медицина хизмати кўрсатиш даражаси янада оширилиши зарур. Қишлоқ боғчалари ва яслиларадаги болалар ҳаёти билан яқин мулоқатда бўлиш ҳар бир врачнинг муқаддас бурчидир.

Шубҳа йўқки, областимиз шифокорлари ютуқларини янада кўпайтирадилар, камчиликларни бартараф этган ҳолда, ҳаётимиз гулғунчалари — болаларимизнинг сиҳат-саломатлигини мустаҳкамлаш йўлида билим ва маҳоратларини аямайдилар.

Г. ЛУКЬЯНОВА,
Тошкент область соғлиқни сақлаш бўлимининг бош педиатри.

ҲАЁТИМИЗ ГУЛЛАРИ.

КИЧКИНТОЙЛАР БАЙРАМИ

ТОШКЕНТНИНГ Собир Раҳимов районидаги 277-болалар боғчасида бугунги байрамга катта ҳозирлик кўрилди. Кичкинтойлар масканидаги ҳар бир группа шодиёна кунга ўз концертлари, композицияли чиқишлари, миниатюраларини тортиқ этди.

Болаларни байрам эрталигига пухта тайёрлашда музика раҳбари Ҳалима Абдураҳмонова, тарбиячилардан Ў. Охунбобоева, Вазира Сайфуллаева, Р. Йўлдошева, Дилором Низомхўжаева, Мукамбар Исомиддинова, Комила Қулматоваларнинг ҳиссаси катта бўлди. Улар кичкинтойлар дидига, ёшига ва характерига мос шеърлар, қўшиқлар, рақслар танлашда ёрдамлашдилар. Натижада эрталик кутилганидан ҳам зиёда ўтди.

Байрам репертуарига «Гул тутаман, опажон», «Бахтиёрлар қўшиғи», «Майдонда қайин», «Боғчамиз», «Ойижоним» қўшиқлари ва «Қошиқлар ўйини», қизлар группасининг «Қари наво», ўғил болалар ижросидаги «Андижон полкаси» ҳамда вальслар киритилган эди.

Боғчада ташкил этилган «Кичкинтойлар» ансамбли ижросидаги концерт мароқли бўлди.

З. ТОШМУҲАМЕДОВА.

ТОШКЕНТДА ЯГОНА

БУЮРТМАЛАР ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ

Тошкентнинг Ўзбекистон ССР 50 йиллиги проспектида фойдаланишга топширилган янги 9 қаватли турар-жой биносининг пастки қаватига «Камалак» телеательеси кўчиб кирди. Бу ателье Ленинграддаги «Радист» заводи ходимларининг ҳамкорлигида ишга туширилди. У 700 квадрат метрдан ортиқ ишлаб чиқариш майдонини эгаллаган. Ательеда буюртмалар телефон орқали қабул қилинади.

Рангли телевизорингиз бузилиб қолса, келиб ателье фойесидаги телефон трубкасини кўтарасиз. Рўпарадаги телевизор экранида диспетчер қиз тасвири кўринади. У телефон орқали мижоздан буюртма қабул қилади. Уйингиз олис бўлса, 441702 ёки 441703 рақамли телефонларга қўнғироқ қилинг. Трубкани диспетчер кўтаради. Унга фамилиянгиз, уй адресингиз, телевизор маркаси ва қаери бузилганлигини айтасиз. Ўзингизга қулай пайтда уйга уста юборилади. Агарда телевизорни устахонада ремонт қилиш зарур бўлса ательенинг «экспресс» машинаси етиб келади.

Устахонада бир йўла 120 телевизорга мўлжалланган жавонлар ўрнатилган. Бу жавонларда ремонтга келган, текширишдан ўтаётган ва тузатиб бўлинган телевизорлар сақланади. Шу ерда телевизорингизни қайта синаб кўриб «экспресс» машинасида ўзингиз билан олиб кетасиз.

— Аҳолига яна ҳам қулайлик яратиш мақсадида шу устахона ташкил қилинди, — дейди «Камалак» ательеси директори Турғун Йўлдошев. — Бугунги кунда шаҳримизда 40 дан ортиқ ателье ишлаб турибди. Лекин бу хилдагиси ягонадир. Корхонамиз энг замонавий техника воситалари билан жиҳозланган. Хизмат сифати учун тўла кафолат берамиз.

М. ЗАРИПОВ.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ҲУЖУМЧИЛАР СУСТ

«Пахтакор» «Арарат» командаси билан бўлган ўйинда майдонга Яновский, Кабаев, Новиков, Бойметов, Семенколарсиз тушди. Кўриниб турибдики, тренерларимиз ҳужум чизиғини кўпроқ ўзгартиришга мажбур бўлишди. Аввалги учрашувларда ҳимоячи сифатида ҳаракат қилган С. Бондаренко бу сафар ҳужумчи вазифасини бажарди.

Ереван командаси дурангга рози эканлигини дастлабки минутларданоқ сездириб қўйди. Ҳужумдан кўра ҳимояга кўпроқ эътибор берди. Майдон эгалари бутун ўйин давомида устунликка эга бўлган бўлсалар-да, ғалабага эриша олмадилар. Дарвозалар даҳлсиз қолди. Бу «Пахтакор»нинг мавсумдаги олтинчи дуранг натижали учрашувидир.

Шу турнинг бошқа ўйинларида қуйидаги натижалар қайд этилди: «Спартак» — «Динамо» [Москва] — 0:1, «Металлист» — «Динамо» [Минск] — 2:1, «Нефтчи» — «Черноморец» — 1:1, «Шахтёр» — «Торпедо» [Москва] — 0:1, «Днепр» — «Зенит»— 3:1, «Кубань» — ЦСКА—2:0.

СОВЕТ ФУТБОЛЧИЛАРИ БРОНЗА СОВРИНДОРИ

Финляндияда ўсмирлар ўртасида футбол бўйича Европа чемпионати бўлиб ўтди. СССР терма командаси Польша футболчилари билан учрашиб, 3:1 ҳисобида устун келдилар ва бронза совриндори бўлишди. Мамлакат терма командаси сафида тошкентлик пахтакорчи Фахриддин Исломов ҳам қатнашди.

РЕКОРДЛАРГА БОЙ БЎЛДИ

Ўзбекистон спорт тарихида Геннадий Бельков биринчи бўлиб 2 метр 32 сантиметр баландликдан сакраб ўта олди. Куни кеча «Пахтакор» стадионида ниҳоясига етган Ўрта Осиё ва Қозоғистон спортчиларининг биринчилигида Г. Бельков ана шундай натижага эришди. Умуман, бу мусобақалар рекордларга бой бўлди. С. Ловачов бир йўла иккита рекорд ўрнатди. Энди 200 ва 400 метрларга югуришда 21.0 ҳамда 46,2 секунд натижалари Ўзбекистоннинг энг яхши кўрсаткичи бўлиб қолди.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

М. Қориёқубов номидаги ўзбек давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
1, 2 ИЮНЬ СОАТ 19.30 ДА
М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ

«ГЎЗАЛ» АНСАМБЛИНИНГ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист
Олмахон ХАЙИТОВА.
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва Қорақалпоғистон АССР халқ артисти
Гулшод ОТАБОЕВА.
Тошкент область Ленин комсомоли мукофотининг лауреати
Олимжон ОРИФЖОНОВ.

Солистлар: Гулчеҳра ИСМОИЛОВА, Муножот ЙЎЛЧИЕВА, Тоштемир ТОҲИРОВ, Султонмурод САМАНДАРОВ, Мастура ФАЗЛИДДИНОВА, Малика ШАРИПОВА, Латофат ПУЛАТХЎЖАЕВА, Гулнора ОДИЛОВА, Гўзал БАРАТОВА.
Сатира, юмор ва интермедия ижрочиси.
Абдуфаттоҳ САИДОВ.
Оригинал жанрда Саттор ИСЛОМОВ.
ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.
ПРОГРАММАНИ — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ғулом ТОЖИАЪЛОЕВ олиб боради.
«ГЎЗАЛ» ансамблининг бадиий раҳбари — Олмахон ХАЙИТОВА.
Музика раҳбари — Шавкат МИРЗАЕВ.
Касса соат 14.00 дан ишлайди.

Телевидение

1 ИЮНЬ
БОЛАЛАРНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ХАЛҚАРО КУНИ

МТ-I. 9.00 — Время. 9.40— Балет артистларининг концерти. 10.10 — «Ҳайвонот оламида». 11.10 — В. Катаев. «Бинафша». Телевизион спектакль. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Болаларни ҳимоя қилиш халқаро кунига. Ҳужжатли фильмлар программаси: «Болалик номидан» (Минск), «Оила» (Свердловск), «Пионер стартлари» (Киевнаучфильм). 16.10 — Тунис миллий рақс ансамблининг концерти. 16.55 — «ВЛКСМ XIX съездидаги учрашувлар». 17.25 — Константин Паустовский. Хотиралар ва учрашувлар. 18.10 — «Сайловлар олдидан». Телевизион очерк. 18.25 — «Салют, пионерия!». 19.10 — Дунё воқеалари. 19.25 — «Дўстларимиз чеҳраси». Болаларни ҳимоя қилиш Халқаро кунига. 20.10 — «Деразадаги нур». Телевизион бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.00 — «Озиқ-овқат программаси — умумхалқ иши». Кўрсатувни сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский олиб боради. Кўрсатув тугагач — Концерт. 24.00 — Дунё воқеалари.

МТ-II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильмлар программаси. 9.55 — «Шимол қиссаси». Бадиий фильм. 11.10 — «Болаларга ҳайвонлар ҳақида». Ленинграддан олиб кўрсатилади. 11.40 — «Сен қонунни биласанми?». 12.15 — Француз тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун. 12.50 — Болалар учун фильм. «Кўҳна сарой сояси». 3 ва 4-сериялар. 14.00 — Болгария Халқ Республикаси фольклор коллективларининг чиқиши. 14.15 — М. Луконин поэзияси. 14.50 — «Онам, отам ва биз ўн икки киши». Телевизион ҳужжатли фильм. 15.20 — Л. Бетховен. Скрипка ва оркестр ижроси учун концерт. Ленинграддан олиб кўрсатилади. 16.05 — Футбол шарҳи. 16.35 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — «Қурилиш ва архитектура». Киножурнал. 19.00 — И. Брамс. 1-симфония. 20.00 — Спорт ҳафталиги. 20.45 — «Болдино чорлайди». Телевизион ҳужжатли фильм. 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 21.30 — Время. 22.00 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Кубань» — «Торпедо» (Москва). Краснодардан олиб кўрсатилади.

ЎзТВ-I. 11.25 — Кўрсатувлар программаси. 11.30 — «Ўнта қоғозли кабутарлар». Фильм-концерт. 12.00 — «Кашф этилмаган ороллар». Телевизион бадиий фильм. 17.40 — Кўрсатувлар программаси. 17.45 — «Бахтли болалигимиз учун Ленин партиясига раҳмат». СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган педагогика ўқув юртларининг студентлари ва мактаб ўқувчилари, мактабгача ёшдаги болаларнинг V республика байрами. 19.05 — «Миллионлар ленинча университети». «Меҳнат тарбияси». 19.30 — Ахборот. 19.45 — «Ижод гулшани». Тележурнал. 20.30 — Ахборот. 20.50 — «Тошкент тароналари». Фильм-концерт. 21.30 — Время. 22.00 — «Пилла — бойлигимиз». 22.20 — «Уч қитъа экрани». Осиё, Африка ва Лотин Америкаси VII Халқаро Тошкент кинофестивалининг ҳужжатли фильмлари. 23.20 — Янгиликлар.

ЎзТВ-II. 18.05 — Кўрсатувлар программаси. 18.10 — «Сузун — қўшиқлар қишлоғи». Телевизион фильм. 18.35 — «Садко» қидирувга боради. Ҳужжатли фильм. 18.55 — «Сеҳрли саргузашт». Бадиий фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Абитуриентлар учун. Математика. 21.20 — «Бурят жилолари». Телевизион фильм. 21.30 — МТ-II.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 32 5748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар—334048; 325354, партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р. 01995. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. А. 1616. 11